Võru Gümnaasiumi häälekandja
DICTUM FACTUM
ÖELDUD-TEHTUD
märts 2019 (5)

KUIDAS MEIE KOOLI SEGAKOOR AMEERIKAS KONTSERTREISIL KÄIS



ANNELY HINDRIKSON, õppejuht

Et kõik ausalt ära rääkida, pean alustama sellest, et kui helilooja ja Võru Muusikakooli direktor Piret Rips-Laul pakkus koostööd, et korraldada Ameerika muusika kontsert Võrus 2018. aasta märtsis, kui talle tuleb külla hea tuttav koorijuht Kevin Meidl USA-st, oli Võru Gümnaasiumi muusikaõpetaja ja dirigent Silja Otsar kohe nõus. Aeg oli küll veidi ebasobiv, sest parajasti tähistati EV 100 juubeliaastat ja lauljatele oli antud lubadus, et lauldakse vaid eesti muusikat, aga pisut vaheldust ei tee ju paha.

Valmistati ette mõned afro-ameerika päritolu lihtsamad spirituaalid, mida Kevin Meidl, mitmete silmapaistvate kooride dirigent ning koolitaja, vastavat kultuuriruumi tundes lauljatega ühel märtsinädalavahetusel muusikakooli saalis viimistles ja lihvis. Tema energia, emotsionaalsus ja teistsugune lähenemine oli põhjamaalastele vaimustav. Kontsert „Õnnelik päev“ 25. märtsil 2018 Kandles õnnestus igati ning koorile lausutud sõbralik „Tulge mulle Chicagosse külla“ tundus ameerikaliku viisakusena. Pärast kontserti selgus aga, et see polnudki öeldud niisama, vaid tõsine pakkumine. Ja kui Kevin küsis, millal te tulete, lipsas vastus kergelt: „Kui see nüüd nali ei ole, siis ...oktoobris!“ Tippvormi ajastamiseks algasid ettevalmistused aprillis, kestsid läbi suve ning kulmineerusid sügisestel nädalavahetustel laululaagrites ning esinemistel Põlvas, Missos ja Rõuges. Kaasa viisime ainult Eesti muusikat, nii laulupidude raudvara (Härma, Sarapik), vanemat (Tamberg, Sisask) ja uuemat (Ehala, Mägi, Hõlpus, Kuulpak, Voorand) koorimuusikat ning muidugi võrukeelset repertuaari (Rips-Laul). Kontsertkava ilmestasid solistid Kaari Kattai, Mirjam Leesalu, Raina Luht, viiulisolist Hellika Otsar ja neidudeansambel Reha.

Jätkub 6. lk

SISUKORD

1 *Kuidas meie kooli segakoor Ameerikas kontsertreisil käis*
3 *Portreelugu – iga silmapilk on tähtis*
4 *Meie, noored, oleme Euroopa tulevik!*
5 *"Kärajad"*
6 *Mis tehtud?*
13 *Keda nähtud?*
15 *Valikained teisel ja kolmandal perioodil*
20 *Õpetajate filmisoovitused*



PORTREELUGU – IGA SILMAPILK ON TÄHTIS

ANDRI TALLO

BIRGIT HAIN JA LAURA PAULUS, 11R

“Asju tuleks teha koos noortega, sest siis nad on ise huvitatud ja tulevad kaasa,” on öelnud meie kooli huvijuht Andri Tallo. Andri on pärit Viljandimaalt, kuid viie ja poole aasta eest sattus elusündmuste kokkulangemise tõttu Võrumaale. Enne tööle asumist Võru Gümnaasiumisse avanes tal võimalus kätt proovida nii Võru Noortekeskuse noorsootöötaja kui ka maakonna noorteinfo spetsialisti ametis. Tema praegusteks tööülesanneteks on koolielu arendamine, huviringide tegevuse eest vastutamine, projektide kirjutamine ning läbiviimine, õpilasesinduse ja õpilasfirmadega toimetamine. Tallo tõdeb, et on oma tööga väga rahul. Ta leiab, et noored on ägedad ja neil on tähelepanuväärsed mõtted. Talle pakub rõõmu noortele abiks olla ja ta tunneb end selles ametis vajatuna ning hinnatuna. Samuti tõdeb Andri Tallo, et Võru Gümnaasiumis on ideaalne töökeskkond ja toredad kolleegid. Viimastest räägib ta särasilmi ning on neile väga tänulik abi ja koostöö eest.

„Kooliajal oli sport number üks”

Kuigi Andri Tallo on teisest kooliaastast alates õppinud inglise keele süvaõppega klassis, peab ta kurvastusega nentima, et kooliajal läks põhirõhk tähelepanust ja ajast hoopis kergejõustikule. Praeguseks on ta üle kümne aasta tegelenud ka võrkpalliga. Mängimas käib ta peale tööd Rõuges. Kui varem käis Andri iga päev Võru Gümnaasiumisse tööle autoga, siis peatselt mõistis ta, et vahemaa on selleks tühine ja mõistlikum oleks käia jalgsi. Sestap alustab ta päeva hommikuse jalutuskäiguga. Nagu ta ise ütleb, on autoga tööl käimine “Jumala mõttetu!”. Lisaks spordile meeldib huvijuhile vaadata ka filme ja välismaa seriaale. Samuti on ta endas avastanud fotograafiapisiku.

5% maailmast läbi käidud

Andri Tallo suureks kireks on reisimine. Ta käib aastas vähemalt paaril korral soojal maal puhkamas. Intervjuud tehes oli Andri just naasnud Taimaalt. Teismelisena oli ta väga vaimustatud Itaaliast, talle meeldisid selle riigi köök, kultuur, sport ja keel. Ta oli nõnda entusiastlik, et õppis isegi kodus CD-plaadilt iseseisvalt itaalia keelt. Praeguseks on ta kirg Itaalia vastu mõnel määral jahtunud. Esitanud huvijuhile küsimuse, kas ta kavatseb Eestisse elama jääda, saime kahjuks eitava vastuse. Andri meelest on Eesti küll lahe koht, kuid ta leiab, et maailmas on veel mitmeid paiku, mis avastamist väärivad. Andri Tallo elu motoks on olla õnnelik, terve ja jõuda oma unistusteni. Seega leiab ta, et see vähene, mida ta on jõudnud kogeda, on kõigest piisk ookeanis.

Elu on ilus ja nautimist väärt

Kui palusime huvijuhil ennast kirjeldada, ütles ta, et enesekiitmine ei ole talle omane ega meele järgi. Sestap kasutame tema kirjeldamiseks teiste inimeste arvamusi, kes on leidnud Andri Tallo olevat heatahtliku, positiivse ja abivalmi. Lisaks tunnistas



Andri enda puhul tõeks ka teistest inimestest kõrgema pingetaluvuse. Samas pani meid üllatuma tõsiasi, et Andri on väga introvertne. Kunagi oma uurimistööd kaitses oli ta olnud nõnda hirmul, et ei suutnud paberit stabiilselt sõrmede vahel hoida. Praeguseks on ta avaliku esinemise kartusest üle saanud ja hirmu ületanud. Andri on rahul sellega, kuhu ta oma elu praegusel etapil jõudnud on!

MEIE, NOORED, OLEME EUROOPA TULEVIK!

KAISA VINK, 11L

28. veebruaril toimus Prantsusmaal Strasbourgis Euroopa Parlamendis noorteprogramm Euroscola. Üritusel osalesid Võru Gümnaasiumi õpilasesinduse liikmed ning kaasa kutsuti ka koolis teistele eeskujuks olevad ja ühiskondlikel teemadel silmapaistvad õpilased. Kokku osales 23 õpilast, keda saatsid kunsti- ja usundiõpetaja Merit Süving ning huvi- ja projektijuht Andri Tallo.

Alguse sai kõik sellest, kui Võru Gümnaasiumi kaks hakkajat õpilast Robi Zuts ja Gerli Kalkun tegid Euroopa kultuuripärandiaasta raames korraldatud videokonkursile video, mis tutvustab meie koolihoone ajalugu.



9. mail Vabaduse väljakul toimunud Euroopa päeval avalikustati Euroopa kultuuripärandiaasta raames toimunud Päranditegijate konkursi parimad, kelle hulgas oli ka meie kooli õpilasesindus. Valminud video sai gümnaasiumide arvestuses II koha.

Video kohta on õpilased öelnud nii: „Võru Gümnaasiumi õpilaste jaoks on kõige suuremaks kultuuripärandiks meie koolimaja mõisahoone. See maja ehitati arvatavasti 1750ndatel. Aastate jooksul on tegutsenud majas palju erinevaid koole. 1920ndatel tegutses majas Õpetajate Seminar, mille juhiks oli Johannes Käis. Käis oli mees, kelle juhtimise all kujunes seminarist üks uuendusmeelsemaid õppeasutusi Eestis. Koolimajaga käib kaasas legend. Räägitakse, et kusagil all keldris asub salakäik, mis viib Kirumpää lossi juurde. Maja teeb veel eriliseks vana lipp, mis on pärit arvatavasti 1940. aastatest. Praegu seisab lipp Võru Gümnaasiumi aulas, olles ilusaks kingituseks meie poolt Eesti Vabariigi sajandaks sünnipäevaks.“

Konkursi võitjad said auhinnaks võimaluse minna Euroopa Parlamenti Euroscola üritusel Eestit esindama. Esialgu oli plaan minna sügisel, kuid tiheda graafiku tõttu see ei õnnestunud, ning nii toimuski meie reis veebruarikuu lõpus. Reisi kulud kattis Euroopa Parlament.

Reis algas 26. veebruaril, kui me lendasime Riiast Frankfurti. Strasbourgi jõudsime sama päeva õhtul väsinult, kuid õnnelikena. Juba samal õhtul sattusid mõned meist Strasbourgi kuulsa ühe torniga katedraali juurde, mis oli pimeduses tähistaeva taustal sissevalgustatuna lausa maagiline.

Järgmise päeva hommikul käisime kõigepealt Strasbourgi moodsa ja kaasaegse kunsti muuseumis (MAMCS), kus oli võimalik näha kõike, alates katki pekstud autost ja lõpetades Picasso maalidega. Meie kunstiõpetaja Meriti sõnul vääris muuseumis peale püsinäituse kindlasti tähelepanu kunsti vaatamise eksperimentaalruum, kus sai muuseas ainult „piiluda“ Kandinsky maali, vaadata taskulambiga pimedas ruumis pilte ning mängida valguse ja varjuga.

Seejärel läksime uuesti Strasbourgi katedraali vaatama, mis





päevavalguses hoopis teistsugune tundus. Samuti saime katedraali sisse minna ja seal ringi uudistada. Ülejäänud päev möödus vanalinna avastades, mööda väikseid võluvaid prantsuse poode käies ning sooja ilma ja päikesepaistet nautides. Õhtu lõpetasime vanas Illi jõe äärses prantsuse restoranis, kus julgemad meist proovisid ära ka kuulsad konnakoivad.



Järgmisel päeval läksime juba varahommikul Euroopa Parlamendi hoonesse. Hoone ise on väga suur ja muljetavaldav. Euroscola päeva käigus said umbes 500 erinevatest Euroopa riikidest pärit õpilast mängida läbi ühe päeva Euroopa Parlamendi istungite saalis.

Hommikupoolikul võtsid sõna Euroopa Parlamendi ametnikud, kes tutvustasid parlamendi toimimist ja vastasid küsimustele. Pärastlõunal jagunesime eelnevalt kokkulepitud teemadega tegelevatesse töörühmadesse, kus arutati keskkonna, julgeoleku, migratsiooni, tööhõive, Euroopa tuleviku ja Euroopa Parlamendi valimiste teemadel. Üritusel osales 23 riiki. Eestit ja Võru Gümnaasiumi tutvustava kõnega esines artikli autor Kaisa Vink, Euroopa-teemalisel viktoriinil valiti nelja parima võistkonna hulka Karolin Ossipi neljaliikmeline rahvusvaheline võistkond, mis sai Eurogame'il 2.-3. koha.



Minu jaoks oli istungi juures kõige põnevam osa hääletamine, kus me saime jagada oma arvamusi ja teadmisi Euroopa Parlamendi, tulevaste valimiste ja palju muu kohta. Ka meie õpilasesinduse juhile ehk mõisnikule Getrin Valgele meeldis reis Strasbourgi väga. Getrini sõnul poleks ta uskunud, et saab selle vältel nii palju kogeda. On hea meel, et saime Strasbourgis veeta mitu päeva ja seeläbi näha ka selle imearmsa linnakese kultuuri ja eluolu. Omamoodi kogemus oli puhtfüüsiliselt europarlamendi hoone nägemine. Niivõrd suursugune ja moodne hoone pani ahhetama. „Parlamenti käik ise tekitas aga kahetisi tundeid," nentis Getrin. „Ühest küljest tundsin ennast väga tähtsana, kuid teisalt ei tea, kas suudaksin sellist tööd teha. Päeva lõpuks olin vaimselt väga väsinud, just üliaktiivse mõttetöö tõttu." Igal juhul jääb see reis kõigile osalenuile äärmiselt positiivsena meelde.

„KÄRAJAD" EHK MINGI OSA J. HURDA KÕNEST „KOLM SOOVI"

ANNELY HINDRIKSON, õppejuht

Reedel, 8. märtsil võis kogukond Kandle lavalaudadel näha ja kuulda Võru Gümnaasiumi noorte kontsertetendust „Kärajad", milles lõid kaasa kooli segakoor, rahvatantsurühm Hopser ning valikaine „Teeme muusikat. Laulupidu 150" näitetrupp. Tegemist oli sõnalis-muusikalise lavatükiga, mis on pühendatud laulupeo juubeliaastale ning käsitleb lisaks laulupeole, tema (aja)loole ka laiemalt Eestit ja eestlaseks olemisega seotud teemasid.

Originaalteksti autor on noor ja juba tuntust koguv dramaturg ning lavastaja Karl Koppelmaa, kes kirjutas loo spetsiaalselt Võru Gümnaasiumile. Etenduse lavastas Heino Pall, muusikaliselt kujundas Silja Otsar, tantsurühma tegemisi suunas Anne Tolk.

Ajalooliselt on „kärajad" tähendanud rahvakoosolekut või arupidamist, kokkuistumist asja selgeks arutamiseks. Tänapäeva Eestile mõeldes teame, et kisa ja kära on sageli palju, ent aina enam jääb meid endid puudutavaid olulisi asju läbi arutamata ja mõistlikult otsustamata.



Etenduse käigus tsiteerivad noored inimesed Lennart Merit, kes on öelnud, et laulupidu ei ole moeasi, see on südameasi, ning küsivad, kas isamaa-armastus on südameasi. Nad kahtlevad, kas niisuguseid isamaalisi tundeid, nagu tundsid nende vanemad või vanavanemad, on nemad, kes on sündinud ja kasvavad suureks taasiseseisvunud Eestis, üldse võimelised tundma. Nad osutavad eestlaste seas maad võtnud ärapanemisele ja parastamisele, vähesele väärtustamisele ning süvenemisele, Eestist lahkumisele



ja paremate paikade otsimisele. Ent nad peavad vajalikuks mäletada ka möödunut, sest mitte midagi meie rahva ja meie oma riigi puhul pole olnud lihtsat: luua oma riik ja sellest ilma jääda, olla küüditatud ja mõrvatud, alandatud ja ajupestud, kadestatud ja vihatud… ja ometigi sellest küll armilise, ent elusana välja tuldud. Seejuures ei tohi unustada praeguseid inimesi, ehk siis: „Ühe jalaga eilses ja teisega homses. Ja et tänane oleks tagumikus."

Suvise juubelilaulupeo lugudega põimitud kontsertetenduse lõpuks jõutakse tõdemuseni, et Eesti on kõlakoda, PEAB olema kõlakoda, kus meie kõigi hääled, laulud, muusika saavad vabalt kõlada, et see kõlakoda oleks piiritletud meie metsade, rabade, ojade, aga ka mälestuste, ajaloo, teadmise, huvi ja hoolega.

Täname kõiki, kes panustasid etenduse õnnestumisse, täname rohkearvulist publikut ja rõõmustame, et laulupeoaasta on alanud väärikalt!



MIS TEHTUD?

Jätkub "Kuidas meie kooli segakoor Ameerikas kontsertreisil käis"

Laupäeva, 22. oktoobri varahommikul kell 1.30 oli Võrus Vabaduse plats inimesi ja autosid tihedalt täis, reisiärevus õhus. Ega meist kellelgi polnud täit ettekujutust, mis ees ootab. Nii mõnelgi juhul oli tegemist elu esimese lennureisiga. Nädala jooksul külastasime kaht osariiki (Illinois ja Wisconsin), nendes viit (suur)linna: Ameerika mõistes väikelinn, ~25 000 elanikuga Woodstock, ülikoolilinn ja Wisconsini osariigi pealinn Madison, kuulus jalgpallilinn Green Bay, ~200 000 elanikuga maakonnalinn Appleton ning Põhja-Ameerika kõrgeimat hoonet omav „tuuline linn" Chicago. Segakoor andis neli täismahus kontserti kirikutes ning Madison West High Schooli ja Appleton West High Schooli suurtes uhketes saalides, toimus seitse õpikoda ning mitmeid spontaanseid esinemisi, millest ehk meeldejäävaim oli kapitooliumis (Wisconsin State Capitol), osariigi parlamendihoones, kus „Me hoiame nõnda ühte" kõlas lihtsalt imeliselt. Koolides toimunud kogemusi vahetavates töötubades laulsid nii külalised kui võõrustajad koorid vastastikku omamaist koorimuusikat ning õpetasid üksteisele ka vähemalt ühe loo selgeks. Spirituaali- ja muusikalitöötubades koguti asjatundlike juhendajate käe all uusi oskusi kooslaulmise pagasisse. Päevad olid väga tihedad ja pingelised ning panid proovile noorte vaimu ja füüsise, lisaks hakkas mõjutama ajavahe, ent see kõik andis põhjust kasvada, ühte hoida ning üksteist toetada.

Tiheda töö ja esinemiste kõrval oli noortel võimalik kogeda Ameerikat tema eheduses. Kõik oli justkui mõnes telerist nähtud filmis, nii ebareaalne tundus ise kohapeal olla, päriselt näha ja osa saada. Kuidas saavad kõik asjad nii suured olla: toiduportsud, maanteed, majad, poed, koolid... ja ka inimeste südamed? Kuidas on võimalik, et küsides joogiks midagi, mis pole magus (vesi), teeb teenindaja suured silmad? Kes sööb ära kõik need pitsad, burgerid, friikartulid ja kümme korda magusamad maiustused? Kes oleks arvanud, et valides menüüst pool portsjonit, küsib teenindaja, aga kes sööb ära teise poole? Kes oleks arvanud, et poes küsivad müüjad sinult, kuidas sul läheb, kust sa pärit oled ja mis sa täna siin teed, tänavad sind poe külastamise eest ja ootavad tagasi? Miks küll inimesed armastavad nii südamest *halloween*'i? Maailm on ikka väike. Milline on võimalus kohata Ameerikas Võru juurtega inimesi? Ja kollane koolibuss, me sõitsime sellega, päriselt. Kodudes majutumise kaudu said noored lähemalt tundma õppida nii Ameerika kodusid kui inimesi, traditsioone ja väärtusi, luua uusi tutvusi ning arendada oma võõrkeeleoskust. Inimesed olid väga hoolivad, avatud ja toetavad, ka kaugel olles oli võimalik tunda kodusoojust ning nautida näiteks pühapäevahommikusi pannkooke moosiga. Igal kontserdil oli tunne, nagu laulaks laulupeol. *You were amazing, America*!

Paslik on lõpetada meie reis ühe noore inimese sõnadega: „Mulle meeldib avastada uusi kohti, näha teiste rahvaste elu ja saada osa nende kultuurist. Ent mida rohkem ma reisin ja maailma näen, seda paremini ma mõistan, kui hea on Eestis elada ja kui uhke ma oma kodumaa üle olen." 28. oktoobri kesköö tagasi jõudes kõlas „Ta lendab mesipuu poole" kogu hingest.

Täname kõiki oma toetajaid, abistajaid, kaasaelajaid ja pöidlahoidjaid! Meie eriline tänu teile, Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupp, Rauameister AS, Kurmik AS, Barrus OÜ, Võru Linnavalitsus ja Võru Gümnaasium!

KOOLIAASTA AVAKONTSERT

LIINA JUHANSON, 11L

On igati tore tava alustada uut kooliaastat kontserdiga. Seekord leidis see aset 7. septembril kell 18 kooli siseõues. Kuna imeliselt soojale ja ebaeestilikule suvele järgnes ka tavalisest leebem sügis, oli kontserdiks kavandatud õhtugi suviselt soe ja päikesepaisteline. Ehk ka sellepärast, kuid mitte ainult, oli vaatajaid-kuulajaidki kogunenud omajagu.

Kontsert koosnes kolmest osast. Kõigepealt esitasid mulluse õppeaasta valikkursuse „Teeme muusikat" õpilased Eesti tuntumaid eurolaule, nagu „Kaelakee hääl" ja „Eighties coming back". Teises plokis esinesid solistid ja õpilased, kel esialgu ehk esinemiskogemust veel vähevõitu, kuid tahtmist küllaga. Mina esitasin laulu „Ime". Kontserdi kolmas osa tekitas muuhulgas ka omajagu elevust, kuna kuulajad said taas nautida ansambli Reha



esinemist, kelle koosseisust kolm neljandikku end juba Võru Gümnaasiumi vilistlasteks võivad pidada. Tore, et muusikapisik on kooli ikka alles jäänud, sellest andis tunnistust ka uue kollektiivi – ansambli Kõblas – meeleolukas esinemine.

Kontserdi lõpetas koor, mille juhatamise au oli ka värskel koorijuhtimise üliõpilasel Mirjam Leesalul. Direktori tänusõnad, publiku aplaus ning nii mõnedki liigutuspisarad olid kindlaks tõendiks, et muusikaõpetaja Silja Otsari ind ja pühendumus ning noorte musitseerimine leidsid tee kuulajate südamesse.



EESTI KOONDIS TULETÕRJESPORDI MAAILMAMEISTRI-VÕISTLUSTEL

GRETE HOLLO, 11R

12.-15. septembrini toimusid Slovakkias Banska Bystricas 14. meeste ja 5. naiste maailmameistrivõistlused tuletõrjespordis. Võisteldi neljal klassikalisel alal, milleks olid konksredeliga ronimine õppetorni, 100meetrise takistusriba läbimine, 4 x 100 m



tuletõrje teatejooks ning mootorpumbaga hargnemine. Kohal oli 15 meeste ja 10 naiste koondist Tšehhist, Ukrainast, Valgevenest, Venemaalt, Kasahstanist, Slovakkiast, Poolast, Saksamaalt, Usbekistanist, Mongooliast, Aserbaidžaanist, Austriast, Bulgaariast, Horvaatiast. Eestist sõitsid Slovakkiasse nii meeste kui ka naiste koondis, kusjuures naiste jaoks oli tegemist esimese MM-iga. Naiste koondise koosseisus võistlesid ka Võru Gümnaasiumi õpilased Grete Hollo (11R) ja Kaisa Kahre (12H).

Nii meestel kui naistel läks individuaalaladel hästi, kuna suudeti võita maksimaalne koht, mida võistluste tase lubas. Naiste 100 m takistusriba läbimises said kolmikvõidu Venemaa sportlased. Samal alal meeste arvestuses võitis vene sportlane ning teise ja kolmanda koha said valgevenelased. Konksredeliga ronimises olid naiste esikolmikus Venemaa ja Valgevene sportlased, Venemaa sportlane võitis ka meeste arvestuses ning teise ja kolmanda koha said taas valgevenelased. 4 x 100 m teatejooksus püstitas Eesti naiste nelik koosseisus Anete Siman, Kaisa Kahre, Edit Tammepõld ja Triinu Tuvike uue Eesti rekordi ajaga 1:06:93 ning saavutas sellega seitsmenda koha. Esimese koha naiste arvestuses sai Venemaa võistkond ajaga 59:02. Eesti meestel kahjuks teatejooks ebaõnnestus, kuna viimasel etapil ei suudetud tuld kustutada ja kirja läks esimesel katsel saadud kehvem aeg. Selle ala võitis Venemaa meeskond ajaga 52:92 ning püstitas ka uue maailmarekordi. Mootorpumbaga hargnemises said Eesti naised lõpuks kirja määrustepärase Eesti rekordi 29,14 sekundit ning saavutasid suurepärase kuuenda koha. Meestel kahjuks hargnemine ebaõnnestus ning nad lõpetasid 11. kohaga. Nii meeste kui naiste konkurentsis võitis mootorpumbaga hargnemise Slovakkia. Üldarvestuses saavutas Eesti meeste koondis 12. ning naiste koondis seitsmenda koha. MM-i kokkuvõttes võitis naistest Venemaa koondis ja meestest Tšehhi koondis.

ÕPPEKÄIKUDE PÄEV

21. septembril keerati koolis klassiruumide uksed lukku ja sõideti õppima mujale:

10H – Eesti Rahva Muuseumi;

10L – Eesti Maaülikooli (KIKi projekt);

10R – TTÜ Tartu Kolledžisse (KIKi projekt);

11H – Vastseliina linnusesse

11L – TÜ loodusmuuseumi (KIKi projekt);

11R – Tartu observatooriumi (KIKi projekt);

12. klassid – Vargamäele.

ESTER ALLAS, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

10H klassi õpilased külastasid ERMi ja tutvusid Eesti ajaloo ja soome-ugri näitusega „Uuralite kaja“. Saadi teadmisi nii muuseumi kui eesti rahva ajaloost. Huvipakkuvamateks vaatamisväärsusteks kujunesid Kukruse memm, interaktiivne tahvel laulupeo- ja jaanipäevaaegsest liikumisest Eestis ja vanim Eesti lipp. Töötoas tutvuti udmurdi rahvusest giidi juhendamisel lähemalt sugulasrahvaste peremärkide, sümbolite ja mustritega, mida hiljem töötoas oli markeritega võimalik ka oma torusallile kanda. Kuigi vaid kaks õpilast klassist polnud varem ERMis käinud, pakkus õppepäev kuhjaga avastamisrõõmu kõigile.

IDA PINTE JA LINDA KOREINIK, 11R

10R õpilased käisid Tallinna Tehnikaülikooli (TalTech) Tartu Kolledžis. Meid võttis vastu tehnikaülikooli avalike suhete juht, kes tutvustas päevakava ja rääkis meile kolledži tegemistest. Esimeses loengus räägiti, kuidas jäätmetest saab toore ehk kuidas jäätmeid taaskasutada. Tähelepanu all oli ka prügi sorteerimine ja jäätmete mõju keskkonnale. Saime teada, kuidas vähendada pakendite kasutamist, näiteks asendades kilekotid riidest kottidega. Järgmiseks jagati meid töötubades osalemiseks kahte rühma.

TTÜ Kolledži kõrvalhoones asus 3D-projekteerimise töötuba, kus kasutasime ehitiste projekteerimise programmi. Õppejõud jagas ülesanded, kus pidime kolledži peamaja 3D-mudeliga töötama. Programmis saime maja ja selle korruste plaane ruumiliselt vaadelda. Tundus, et kõikidele klassikaaslastele meeldis mudeliga „mängida”. Programmeerimise töötoas tegime Androidi tarkvaral põhinevat mobiiliäppi. Kuigi see tekitas üksjagu segadust, huvitusid sellest siiski kõik ja kiiremad said ka oma äppe proovida.

Päev oli huvitav, saime katsetada spetsialistide tehnoloogiat ja tutvusime kõrgkooliga, kus on pärast gümnaasiumi lõpetamist võimalik soovi korral edasi õppida.

TRIINU-LIIS TARROS, 10L

10L õppekäik Eesti Maaülikooli sai teoks tänu KIKi projektile eesmärgiga tutvuda sealsete õppimisvõimalustega. Õpilasi võttis vastu bioloog, aja- ja lastekirjanik, EMÜ loodusteaduste kooli peaspetsialist Juhani Püttsepp.

Maaülikooli aulas kohtusime veterinaaria-teadlase, haridustegelase ja poliitiku Mait Klaasseniga. 1. jaanuaril 2008 sai Mait Klaassenist Eesti Maaülikooli rektor (samal ametikohal töötas ta ka aastatel 1993–1996). Rektor lausus alustuseks võrukeelse tervituse, mainis muu hulgas, et tema kodu asub Vagula järve kaldal, ja kutsus huvilisi õngitsema.

Saime teada, et tänavu täitub 170 aastat veterinaarõppe algusest Eestimaal. Aastal 1848 rajati Vene keiser Nikolai I ukaasiga Tartusse veterinaaria instituut. Loomataude oli palju ja mõned neist inimese tervisehädadega sarnased, seega tuli probleemiga tõsiselt tegeleda. Rektor ise on hariduselt veterinaar. Tal on ette tulnud igasuguseid „patsiente“, näiteks on ta pidanud aitama papagoil muneda, hobust rautama, ahvil songa lõikama. M. Klaassen on lõpetanud Tartu Tamme Gümnaasiumi. Aktiivse eluhoiaku on ta endale sisse harjutanud juba koolipõlvest. Rektor ütles välja tõsiasja: „Kes ei viitsi olla aktiivne, neist saavad töövõtjad.“ Tänapäeval on tema meelest saanud tavapäraseks, et raskustes inimesed hakkavad laveerima, selle asemel et probleeme lahendama asuda.

Praegu võib EMÜ tegevusalad kokku võtta ühe sõnaga – biomajandus. Populaarse erialana tõi Klaassen välja toiduainete tehnoloogia, millele õppima pürgijate arv aina suureneb. Tegemist on elutähtsa ja perspektiivika alaga, kuna „kõik see seitse miljardit ärkab hommikul üles – kõht tühi“. Sel aastal võeti vastu 25 õppurit, aga kandidaate oli üle 200. Teine mureallikas on vähenevad puhta vee varud. Nendest lähtudes oligi projektijuht teinud valiku: pool meie klassist tegeleb toidu, täpsemalt või valmistamisega, ja pool Emajõe seisukorra uurimisega. Viimase rühma liikmed kogusid erinevate huvitavate mõõteriistade abil andmeid Emajõe vee olukorra – veekogu värvuse, läbipaistvuse, hapnikusisalduse ning veetemperatuuri – kohta. Et täpsemaid tulemusi saada, pidi veeproove võtma kaugemalt veest, selleks anti kõigile vastavad riided. Lisaks uuriti Ilmatsalu veekogu loomastikku ja nende elu, näidati põnevaid selgrootuid, näiteks harilikku vesikakandit, kaane, vesiharki, karpe. Järgmiseks räägiti meile sealsetest taimedest, mida saime ka ise kohapeal oma silmaga näha. Leidsime pilliroogu, vesikuppe, penikeeli ning luigelilli.

Võimeistrid läbisid enne laborisse minekut hügieenisõlme, desinfitseerisid käed ja said pähe mütsi, selga kitli ning jalga kilesussid. Juhendaja Kristi Kerner alustas sõna „või“ defineerimisest, mis tähendab seda, et või on rasvatoode, mille tooraineks on ainult piim; või piimarasva sisaldus peab olema 80 – 90%. Saime teada, et igal asutusel on oma tootenumber, nt Võru Juustutööstusel on see EE108. Veterinaar- ja Toiduameti kodulehelt saab järele vaadata, milline tootja on numbri taga peidus. Veel saime teada, et või tegemiseks peab 35%-lise koore temperatuur olema 10 – 15 kraadi ja et kodus saab ise koort teha nii, kui kallata koor purki ja raputada – aega pidi võtma, aga asja saab. 1 kg või tegemiseks kulub 24 kg piima – see seletab ka või kõrget hinda. Meil oli 4 kg koort, seega pidime saama 1 – 1,5 kg võid. Masin töötas, meie kuulasime asjatundja selgitusi. Kui koor oli kokku läinud, algas meie töö: pidime või seest vee välja pigistama, see nõudis jõudu ja õiget tunnetust: ei tohtinud liialt rabistada, tuli tasakesi ja jõuliselt vajutada. Õigesti pressitud või „ei higista“, st sellele ei tule petipiisad peale. Mida kuivem on või, seda kauem see säilib. Kui jõeuurijad peamajja naasid, läbisid nemadki hügieenitoa ja lõunasöök võis alata. Olime kaasa võtnud lisaks kooli toidupakile leivapätsid ja vorsti, võid oli volilt, soovi korral sai koju kaasagi. Tore ja hariv päev oli.

HELINA HÄRMA, 11H

Külastasime klassiga õppepäeva raames Vastseliina piiskopilinnust. Sõit sinna kulges mõnusalt ning rahulikult, ilm oli sügiseselt soe ja päikseline. Linnuses võttis meid vastu keskaegses kleidis naine, meie giid, kes tutvustas nii ennast kui päevakava, ning koos alustasime muuseumi põhihoones näituse vaatamist.

Kõigepealt tutvusime täpsemalt ajastuga, mil Vastseliina linnus ehitati. Selgus, et linnuse asukoha määras soodne asend Euroopa ja Venemaa vaheliste kaubateede suhtes, mis tagas linnusele turu ja elanikkonna. Väljapaneku üheks osaks olid vahakujud tollastest kaupmeestest ja kaubaartiklitest, saime aimu ka kauplemise põhimõtetest. Seisusekohaselt riietatud mannekeenide näol „kohtusime“ ka aadlike ja linnuseelanikega ning saime teada, et rõivaste värvil oli keskajal suur roll. Näiteks punane ja kuldne näitasid tollal rikkust, samas kui tänapäeva moes populaarset kollast kandsid üldjuhul prostituudid. Muidugi näitas giid meile ka ühe ehtsa rüütli raudrüüd koos relvadega, mida ta nii katsuda kui ka selga proovida andis. Lisaks võis ruumis uurida veel arheoloogilistel väljakaevamistel avastatud leide ja linnuse kunagist väljanägemist kujutavat maketti. Maagide tarkusest saime teada, kuidas teha luudest ja mullast kulda ning missuguse ahju juures tuleks ühel keskaja kombeid austaval inimesel süüa teha. Köögi juures peatudes mainis ta veel lihtrahva toiduvalmistamisvarustust ja neid käsitseva naispere olulisust.

Muuseumiring viis meid ka piinariistade tuppa, kus valitses tänapäeva inimese jaoks äärmiselt ebameeldiv õhkkond. Giid rääkis erinevate riistapuude otstarbest ja kasutusviisidest, mis tõid suisa kananaha ihule. Vahepeal tekkis tunne, et inimesse suhtuti kui looma, mitte kui mõtlevasse organismi. Peale piinatuba vaatasime põgusalt üle ka ühe uuemat aega kujutava toa, kus seisid kirjaniku Fr. R. Kreutzwaldi ja Vastseliina mõisahärra G. L. von Lipharti vahakujud. Peahoone viimases ruumis saime valmistada vahast küünlad ja õppida üht keskaegset tantsu.

Lisaks peahoonele oli meie päevakavas veel nii palverännumaja kui väikese kabeli külastus. Kui meie tuur muuseumi põhiosas läbi sai, viidi meid alla väikesesse keldrisse, milles asuv kabel on üks tänapäevaste palverännakute sihtpunkte. Seal võisime põlema panna tehtud küünlad ning nautida pühalikkust, kui vaid soovisime keskenduda. Viimaks kõndisime palverännumajja ja tutvusime palverändurite eluoluga: kuidas nad riietusid, kus nad sõid ja magasid, kuidas neisse suhtuti ja mis palverännak neile üldse tähendas. Nõnda sai iga õpilane ettekujutuse, kuidas võis kunagi üks palverännak inimest mõjutada.

Lõpetuseks anti meile aega ise veidi linnuse ümber uudistada. Kuna parajasti käisid linnuse säilinud müüride ümber ehitustööd, ei jäänud varemetest nii ehedat muljet, nagu oleks võinud. Aga igaüks mõistab, et kultuurimälestisi on tarvis säilitada, mistõttu keegi tellinguid ja töömehi pahaks ei pannud.

Meie ekskursioon Vastseliina piiskopilinnusesse oli igati tore. Ajaloo õppimine tundub sel moel palju lihtsam ja huvitavam kui pelgalt õpikutest loetuna.

KARMEL ADER, 11R

11R õpilased külastasid Tartu Observatooriumi Tõraveres. Päev osutus väga arendavaks ja huvitavaks. Alustuseks tegime jalutuskäigu peahoonest teleskoobi tornini ning tutvusime tee ääres asuva päikesesüsteemi maketiga. Planeete tähistasid elupuud ja igale meetrile maapinnal vastas 40 miljonit kilomeetrit looduses. Lisaks sellele nägime maketti, kus oli vahekauguste asemel rõhutatud planeetide erinevaid mõõtmeid. Möödusime ka ilmajaamast, mida kasutatakse siiamaani.

Tornis kuulasime esitlusi planeetidest ja universumist. Kuuldu põhjal täitsime rühmades töölehti, abi võisime otsida ka seintel olevatelt infotahvlitelt. Igal rühmal oli teemaks üks tähtkuju. Hiljem jagasime omavahel uusi teadmisi. Seejärel läksime torni viimasele korrusele Põhjamaade suurimat teleskoopi vaatama. Meile demonstreeriti kupli avamist ja teleskoobi suunamist vaadeldava objekti poole. Saime ka teada, et kuplid värviti valgeks selleks, et seal all oleks välistemperatuur ja seetõttu peavad töötajad talvel paksult riides olema. Samal õhtul pidi observatooriumis toimuma ka vaatlusõhtu, kuid meie kahjuks niikauaks ei jäänud.

Meie järgmiseks ülesandeks oli ehitada teleskoop. Pidime läätsed ja teised vajalikud osad õiges järjekorras kokku panema. Kui olime kõik õigesti teinud, saime vaadelda kaugeid objekte väga lähedalt ja selgetena. Lõpetuseks tegime päeva kokkuvõtva viktoriini. Võitjad said endale observatooriumi salli, koti, magneti ja kalendri. Seejärel tänasime juhendajaid ja asusime tagasiteele.



ESTER ALLAS, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

12. klassid sõitsid traditsiooniliselt Tammsaare-maile Vargamäele. Kuna romaani „Tõde ja õigus“ I osa kuulub ka abituuriumi lugemisvarasse, oli igati paslik oma silmaga üle vaadata, kus ja kuidas teose tegelased tegelikult elasid.

Pärast romaani I osa ilmumist 1926. aastal tõusis kiiresti huvi autori kodukoha vastu. Ametlikult avati muuseum kirjaniku venna August Hanseni ehitatud elumaja II korrusel 30. jaanuaril 1958. aastal. 29. jaanuaril 1978. aastal, A. H. Tammsaare 100. sünniaastapäevale pühendatud pidustuste ajal avati taastatud hoonetekompleks. Uuesti olid ehitatud rehielamu, karjalaut, saunikute eluhooned, piiriaiad ning Tammsaare talu ümbritsevatesse rabadesse olid rajatud matkarajad.



Järvamaale jõudnud, alustasime oma Tammsaare-päeva Järva-Madise kiriku juurest algaval 4,5-kilomeetrisel matkarajal, mis viis läbi tuulise rabamaastiku muuseumi juurde. Klasside kaupa rühmadesse jaotatuna tehti giidide juhatusel põhjalik ringkäik nii hoonetes kui nende lähemas ümbruses. Loodetavasti said nii mõnedki raamatust loetud read sisu ja tähenduse võrra rikkamaks, kui sai proovida puust (tühja!) veetoobri raskust ning hinnata vahemaad kaevust kambrini, mida Krõõt mitu korda päevas raske kandamiga pidi ülesmäge läbima. Mõtteainet pidi jätkuma ka kambrite väiksust ning pereliikmete arvu kõrvutades.

Õppepäev lõpetati Tammsaare-ainelisi tekste dramatiseerides ja esitades. Kõrvalseisja uudishimulik pilk nägi, et seda tehti suure lustiga. Kui veel lisada looduse heldus, mis hommikused ähvardavad vihmapiisad imeilusaks päikeseliseks sügispäevaks võlus, sai sellise koolipäevaga küll ainult rahule jääda.



ÕPETAJATE PÄEV

GETRIN VALGE, 12H

Reedel, 5. oktoobril tähistati Võru Gümnaasiumis õpetajate päeva. Ettevalmistused selleks olid kestnud juba mitu nädalat. Abituriendid ootasid elevusega võimalust võtta üheks päevaks võim koolis enda kätte ning asuda õpetajate rolli.

Juba varastel hommikutundidel oli märgata tavalisest suuremat siginat-saginat. Õpilaste näod särasid ootusärevalt, ehk pisut salapäraselt ja kelmikaltki. Esimese tunni alguseks kogunes koolipere aulasse aktusele, kus direktor andis võimu üle minule, selle päeva direktorile.



Koolipäev jätkus nagu ikka ainetundidega, ainult õpetajad klassi ees olid uued. Selle päeva abiturientidest õpetajatega suheldes tundus, et nad tõesti nautisid võimalust kogeda, mis tunne on ikkagi päriselt seistagi klassi ees, ka siis, kui mitte kõik õpilased ei kuula hoolikalt ega tööta kaasa. Nii mõnigi oli üllatunud ja pidi tunnistama, et senini süütuna tundunud lobisemine pinginaabriga võib õpetaja jaoks tunnis äärmiselt segavaks faktoriks kujuneda. Loodetavasti said abituriendid ühe vahva ja arendava kogemuse võrra rikkamaks ja oskavad nüüd õpetajaametitki rohkem hinnata, sest olid sunnitud tõdema, et see amet on ikka raske küll.



Direktoriks oleminegi oli mulle uutmoodi kogemus. Palju rohkem, kui oskasin ette kujutada, tuli lahendada ettearvamatuid probleeme ja täita kõikvõimalikke kohustusi. Tuli veenduda, et õpetajate töö sujuks, et ükski õpilane pahandust ei teeks, et mina, direktor, jõuaksin oma kõned õigeks ajaks valmis – vot see oli alles kunsttükk! Kõike ühel päeval koolis toimuvat hoomata on ikka kohutavalt keeruline! Söömine ununes tol päeval sootuks.

Selle päeva õpetajatest õpilased olid aga iseäranis innukad ja lustlikud, sest nautisid ilmselgelt võimalust korrakski mitte õpetada. Üksmeeles valmisid sööklas klasside küpsisetordid, võitluslikult osaleti „Rooside sõjas“ ja omanäolises muusikatunnis, püüti hakkama saada noorte kõnekeele dešifreerimisega. Nalja ja naeru oli sel päeval kindlasti rohkem kui muidu. Päeva lõpus said nad võimu siiski jälle tagasi.

Oleme uhked, et meil on niivõrd tublid õpetajad!

ELAMUSÕHTUSÖÖK 17. OKTOOBRIL

ESTER ALLAS, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Juba neljandat korda tähistas Võru Gümnaasium oma sünnipäeva elamusõhtusöögiga. Üritusele olid oodatud kõik soovijad, kes õigel ajal pääsme lunastasid.

Õhtu kordaminekule aitasid kaasa nii toetajad kui koolipere, eriti abituriendid ja õpetajad, kes olid abis nii köögis kui roogade lauda kandmisel, saades taas hinnalise kogemuse võrra rikkamaks.





Külalisi tervitasid aulasse sisenemisel direktor Karmo Kurvits ja mõisnik Getrin Valge. Õhtut juhtisid direktor ja kooli vilistlane Andreas Pall, kes rõõmustas sünnipäevakülalisi ka meeleolukate muusikaliste vahepaladega.

Maitseelamusi pakkus tippkokk ja paljude restoranide omanik Joel Ostrat, kes õhtu alguses ka selgitas, mida täpselt ja millest ta sel korral valmistanud oli. Viiekäiguline õhtusöök baseerus suures osas kohalikul toorainel: nii oli eelroas kasutaud Leoki angersäga ning peakoka lõpetus-üllatuses Kolotsi juustusid, lisaks veel hõrgult valmistatud kalkuni pearoog ning astelpajudessert.

Lisaks maitseelamustele oli korraldajatel külalistele pakkuda muudki nauditavat. Õhtu peaesineja Ott Leplandi ja tema bändi kõrval kujunesid meeldivaks üllatuseks ka riigigümnaasiumide direktorite loomingulise kollektiivi ülesastumine ning Andreas Palli omaloomingulise helitöö esmaesitus.



Ei oska küll kõigi eest kosta, aga mina sain (maitse)elamuse. Sügav kummardus ja suur tänu õhtu korraldajatele! Kohtumiseni aasta pärast!

STIILINÄDAL

ÕPILASESINDUS MÕIS

5.-9. novembri koolinädal oli õpilasesinduse eestvedamisel esimene stiilinädal sel õppeaastal. Kolmel päeval sai kogu koolipere tulla välja oma tavapärasest rutiinist ja kehastuda kasvõi väliselt kellekski hoopis teiseks: antiikaja inimeseks, piraadiks, viikingiks ja/või kauboiks. Et õpilasi ja õpetajaid enam motiveerida ning ettevõtmisele hoogu juurde anda, jälgis õpilasesindus hoolsalt stiilinädalast osavõttu. Kuni viimase päevani polnud kindel, missuguse klassi saab võitjaks kuulutada, sest konkurents esikohale oli pingeline ja tasavägine.

Esimese stiilinädala võitis 11H, kes võttis stiilinädalast maksimumi, saavutades iga päev 100%-lise osaluse. Palju, palju õnne võitjatele!! Ülejäänud klassid reastusid keskmise osalusprotsendi põhjal järgmiselt:

II koht – 11R (99%)

III koht – 12R (96%)

4. koht – 10L (91%)

5. koht – 12H (85%)



6. koht – 10H (66%)

7. koht – 10R (51%)

8. koht – 12L (12%)

9. koht – 11L (11%)

Kuna sel aastal arvestatakse klassi tulemuse puhul ka klassijuhataja osalust, siis pööras õpilasesindus teravdatud tähelepanu ka õpetajatele – keskmiselt osales igal stiilipäeval 10 koolitöötajat. Aitäh neilegi! Õpilasesinduse seekordse kõige stiilsema koolitöötaja nimetuse ning kingituse sai Ede Pähn. Palju õnne!



TEADUSKONVERENTS „EESKUJU KUI PIIRIDE AVARDAJA“

KARL JÖRGEN LÖÖPER, 11R

22. novembril suundus meie koolipere ühiselt kultuurimajja Kannel, kus toimus teaduskonverents “Eeskuju kui piiride avardaja”. Konverents oli pühendatud Võru gümnaasiumihariduse 100. aastapäevale ning kõiki esinejaid ühendas see, et nad olid saanud keskhariduse just Võrumaal. Konverentsi juhatas sisse ürituse moderaator Keit Fomotškin, mitmekülgsete huvide ja paljude kogemustega meelelahutaja, ettevõtja, koolitaja, kelle karjäärivalikute märksõnadeks on olnud „julgus võtta vastu uusi väljakutseid“, „avatus järjepidevale õpiteekonnale“ ja „100-protsendiline pühendumine igas ametis ja rollis“.

Esimese ettekande tegi meie kooli 12H klassi õpilane Meril Mändik, kes tutvustas oma eelmise aasta uurimistööd eestikeelsest gümnaasiumiharidusest Võrus aastatel 1918 – 1940. Töö stardipositsioon oli tagasihoidlik, sest esialgu oli Võru Gümnaasiumi esimese kahekümne lennu kohta (1921 – 40) teada ja dokumenteeritud vaid 13 nime. Töö käigus paljusid allikaid ja arhiivimaterjale läbi töötades tuli teadmisi ja fakte kõvasti juurde.

Järgmisena võttis mikrofoni lastehaiguste professor Vallo Tillmann, kes inspireeris kuulajaid võimalustest kinni haarama ning julgustas, et kunagi pole liiga hilja muuta oma elu, tegelemaks sellega, mis sulle päriselt meeldib. Heaks näiteks on ta ise, kes – nagu ta ise ütles – puidutehnoloogist arstiks sai ja praegu oma otsusega igati rahul on.

Esimese bloki loengud võttis oma esitlusega “Karjäär või barjäär?” kokku filoloog Janika Kronberg, kes tutvustas oma vaatepunkti tänapäeva inforohkele ühiskonnale. Ta mõtiskles põhjalikumalt mõiste „karjäär“ üle, mis nõukogudeaegses kõnepruugis oli pigem negatiivse või iroonilise varjundiga, aga tänapäeval on omandanud hoopis teise sisu ja tähenduse.

Pärast esimest kolme ettekannet toimus sirutuspaus, mille jooksul said konverentsikülalised ennast turgutada erinevate suupistetega. Pärast seda jõudis jutujärg Tallinna Ülikooli rektori Tiit Landi kätte, kes tutvustas ülikooli ja rõhutas hariduse tähtsust tänapäeva muutunud maailmas, kus see on oluline eeldus nii tööturul edukas olemisel kui ühiskonnas hakkama saamiseks. Tema sõnul on spetsiifiliste teadmiste kõrval üha vajalikumaks muutumas just üldoskused, nagu meeskonnatöö ning probleemide lahendamise oskus.

Tallinna Ülikooli dotsendi Ave Mattheuse sõnum oli olla sihikindel ning haarata kinni igast võimalusest, kuna julge tegutsemine ning vahel ka hea õnn viivad elus edasi.

Konverentsi viimaseks esinejaks oli ajakirjanik ja endine Põlva maavanem Igor Taro, kes rääkis inspireerivalt eestlusest ning selle säilitamise vajalikkusest ja võimalustest, vältimaks seda, et kaotame oma unikaalse iseseisvuse ning kultuuri. Kuigi esinejad olid nimekad ja teemad aktuaalsed, oli konverents sarnaste teemade ning tuimade esituste tõttu minu arvates üksluine ning pigem uinutas, kui inspireeris kuulajaid.

JOHANNESEPÄEV

KIRKE RUMVOLT, 10H

Kui kõik ausalt ära rääkida, siis tähendab johannesepäev rebaste ristimist ehk siis kümnendike kooliperre sümboolset vastuvõtmist. Peab kohe ütlema, et rets oli vahva. Seda pidi küll omajagu ootama, kuid usun, et viivitus tasus end ära. Selle aasta teema oli armastus, mis tähendas, et seljas oleks võinud olla midagi valget, roosat või punast (ka südamekujulised aksessuaarid olid omal kohal). Meie klassiga juhtus nii, et kõigil oli enam-vähem sarnane riietus, mis jättis meist mulje kui ühtsest klassist, mida me juba enam-vähem olemegi, kuigi igaüht veel väga hästi ei tunne.

Iga klass pidi pakkuma lembekooke ja -jooki ning ette valmistama lembetantsu. Meie tantsul oli ilus koreograafia. Sellega tegelesid Kaili ja Kadri, kes on ka muidu pikka aega tantsuga tegelenud. Saime selle eest esimese koha ning julgen väita, et keegi polnud sellele vastu, kuigi reaalsuuna eestantsijale tuleb küll julguse eest au anda.

Abituriendid korraldasid meile päeva jooksul huvitavaid mänge: näiteks oli kavas midagi Aliase-taolist, kus iga suuna klassijuhataja(d) seletas(id) õpilastele sõnu, laulude äraarvamise mäng, tekiralli, söögi ja joogi tutvustamine. Tekiralli oli põnev mäng, kus kogu klass pidi ühe teki peal olema ja siis selle kuidagimoodi ümber pöörama, seejuures teki pealt maha tulemata – see aitas palju kaasa klassi ühtsemaks muutumisele. Kuna pidi väga lähestikku olema ning lisaks veel üksteisest kinni hoidma,



et mitte üle ääre kukkuda, suurendas see tublisti usaldust ning lähedust klassikaaslaste vahel. Selles mängus jäi humanitaarklass küll viimaseks, ent vabandas end edukalt välja lausega "Me oleme ikkagi humanitaar, me ei peagi selliseid reaalsuuna asju oskama!".



Kõige krooniks oli loomulikult vande andmine, võitja väljakuulutamine ja rinnamärkide väljateenimine. Võitja teatavaks tegemisel jäi kogu saal vaikseks, kõik hoidsid hinge kinni ning pöidlaid pihus, et just tema suund võidaks. Kui hüüti, et selle aasta võitja on humanitaarsuund, hüüdsid, huilgasid, plaksutasid ja tundsid südames rõõmu kõik humanitaarsuuna õpilased, kusjuures mitte ainult kümnendikud. Vande andmisel tuli hoida üht kätt klassikaliselt südamel, teist pea peal ja üht jalga õhus, mida vahelduva eduga õhus ka hoida püüti. Tuikudes saime vande ka lõpuks antud. Pärast seda sai igaüks endale rinda märgi, mis oli lõplik kinnitus sellele, et rebaseks olemise aeg on möödas ning oleme ametlikult osa Võru Gümnaasiumi kooliperest.

KOOLI JÕULUPIDU

ESTER ALLAS, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Julgen arvata, et kooli õpilaste jõulupidu on igal aastal olnud Võru Gümnaasiumis üks oodatumaid sündmusi – miks muidu võib sel õhtul koolis kohata ka juba kooli lõpetanuid.

Ükski pidu ei sünni tühja koha pealt. Et tore oleks endal ja teistel, selleks näeb vaeva kogu koolipere. 10. klassid koos klassijuhatajatega mõtlesid välja ja panid ritta õhtu kava, 11. klassid hoolitsesid jõulukuuse eest, mis seekord tõesti ka väga omanäolisena pilku püüdis, 12. klasside osaks jäi kooli jõulukaardi kujundamine – sel korral saadeti see parimate soovidega teele digitaalsel kujul ehk siis videona.

Selleaastase peo teemaks oli „Muinasjutu kolm kuube". Iga lend sai loosiga ühe tuntud muinasjutu ja ülesande selle tõlgendamiseks. 10. klassid „Punamütsikese", 11. klassid „Lumivalgekese ja seitse pöialpoissi" ning abituriendid „Okasroosikese". Viimased nädalad enne jõulupidu majas ringi liikudes oli tunne nagu teatrikoolis enne sisseastumiskatseid: igal võimalikul ajal ja vähegi võimalikus kohas harjutas keegi oma etteastet. Tulemused olid nähtud vaeva igati väärt. Meeleolukad olid nii 10H õpilaste „Punamütsikese" tänapäevane variant, kus lapselapsel tuli päästa vanaema internetipetturi käest, kui 10L põnevik „Punamütsike 10 aastat hiljem", kus päranduse pärast tuli kasutada ka äärmuslikke võtteid. 10R õpilaste pantomiim üllatas ja naerutas kõiki oma täpsuse ja omanäolise lahendusega. 11H õpilastel oli varuks õnneliku lõpuga lugu, 11R klassil





aga seevastu väga õudne, verine ja traagilise lõpplahendusega versioon. Publiku reaktsiooni jälgides sai aga vaieldamatuks lemmikuks 11L muinasjutt, ja seda eelkõige Joosep Kurmi säravale karakterrollile. „Okasroosikese“ lugu rullus koolipere ees lahti 12H kuulujutuna, 12R tragikoomilises kastmes ning 12L ulmeversioonis. Rõõmsat kaasaelamist, toetavat aplausi ja rõkkavat naeru jagus kõigile esitustele.

Näidendiplokkide vahel mängiti õp Kaja Kengi koostatud jõuluteemalist „Kuldvillakut“, mille võitsid seekord reaalsuuna õpilased, lauldi ühiselt jõululaule ning söödi jõulukringlit. Õhtu lõpetas oodatud etteaste – õpetajate näidend. Seekord mängiti muinasjuttu „Printsess herneteral“. Mina artikli autorina pole ses osas küll kõige erapooletum hindaja, sest oma osa oli selles loos minulgi, aga ometi tahan ma kiita Karmo Kurvitsat printsina, Oksana Aasat printsessina, Ede Pähna kuningannana, Aare Rätsepat kuningana, Maive Salakkat teenijannana, Marika Karden-Rauda kõigi vajalike kõrvalrollide eest ja iseäranis Ulvi Kruusi hernena, sest just see roll tekitas publiku seas esmalt tõelise hämmingu ja seejärel kohe ka võimsa vaimustusepuhangu.

Nii nagu muinasjuttude puhul tavaline oli ka sellel peol õnnelik lõpp. Suur aitäh kõigile!

JÕULUAKTUS

ESTER ALLAS, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Enne kui kogu koolipere sai võimaluse väljateenitud jõulupuhkust nautima minna, koguneti veel jõuluaktusele. Sobiva häälestuse



lõid lauljad Silja Otsari juhendamisel. Direktor Karmo Kurvits tunnustas esimesel perioodil hästi õppinuid ning perioodi tegijaid. „Üllatuste“ ja ootamatute vahepalade taga aktusel seisid Heino Palli juhendatava näitetrupi liikmed, kes etendasid ka omanäolise versiooni muinasjutust „Tuhkatriinu“.



KEDA NÄHTUD?

ANDRIS ARHOMKINS

SIPPIE GUTH, 11H

18. septembril said 11. ja 12. humanitaarklassi õpilased võimaluse kohtuda Andris Arhomkinsiga Lätist, kes rääkis, kuidas vabaneda stereotüüpsest mõtlemisest ja ärgata igal hommikul, naeratus näol. Andris Arhomkins on teadur (*research scientist*), kes on õppinud sotsiaaltehnoloogiat ning õpetab nüüd teistele, kuidas aru saada inimestevahelistest suhetest ja kuidas langetada elus õigeid otsuseid.

Baltimaades tehtud uuringu põhjal pole enamik inimesi oma tööga rahul ja teeb seda vaid raha pärast. Ainult 10% uuritavatest on tööl õnnelikud. Mida need inimesed siis teistmoodi teevad?

Loengu vältel lasi ta meil mitu korda püsti tõusta ja tagasi istuda iga kord meid jälgides. Esimesel korral võttis meil püsti tõusmine kaua aega ja me tegime seda üsna tõsiste nägudega. Teisel korral lasi ta meil püsti tõusta entusiasmi ja naeratusega. Tulemus oli palju kiirem ja positiivsem. Viimasel katsel pidime oma kõrvalistujast kiiremini püsti saama ning selle tulemuseks oli palju naeru ja veel kiirem sooritus. Nende katsetega tahtis ta meile näidata, et meie õnnelikkus sõltub paljuski sellest, kuidas me igapäevakohustustesse suhtume.

Suhtumine on oluline, sest umbes 85% inimese päeva jooksul mõeldud mõtetest on negatiivsed. Ta tõi näiteks, kuidas lastel on palju energiat ja kuidas ka kõige lihtsamad asjad neile naeratuse näole toovad, kõik sellepärast, et nad ei mõtle üle. Igal hommikul on meie ees valik, kuidas oma päev veeta, ja oma õnne nimel peaks igaüks pidama meeles kolme faktorit: energiat, entusiasmi ja naeratust. Et neid säilitada kogu päeva vältel, peaksime tegema kõike, suurim eesmärk silme ees, ja peale 20 – 35 päeva on sellisest suhtumisest saanud juba harjumus.

Külalise kõnest jäi kõlama mõte, et me peaks alati kuulama oma südamehäält. Mõistus ei lase meil tihtipeale seda kuulda, kuid süda ei peta kunagi.



ETA TEADUSPÄEV

KAROLIN OSSIP, 12R

24. septembri ennelõunal kogunesid Võru Gümnaasiumi aulasse akadeemikud ja õpilased nii meie koolist (12L ja 12R) kui ka teistest Võrumaa koolidest, et rääkida teadusest. Oli suurepärane võimalus osa saada Eesti Teaduste Akadeemia teaduspäevadest ning kohtuda akadeemia presidendi Tarmo Soomere ja akadeemik Urmas Varblasega. Teaduspäev on saanud juba traditsiooniks ning see toimub meie koolis ja Võrumaal mitmendat korda. Sel korral keskenduti akadeemia tutvustamisele, geograafiale ja majandusele.



Avaloengus tutvustas akadeemia president Tarmo Soomere oma asutust lähemalt. Eesti Teaduste Akadeemia on 1938. aastal asutatud riigiakadeemia ning selle üldkogu koosneb 71 akadeemikust ja 20 välisliikmest. See on tippteadlaste üldkogu, mille eesmärk on edendada teadustegevust ning levitada teadmisi riigis, anda panus teadmistepõhise ühiskonna ehitamisse Eestis, väärtustades uurimistöid ja teaduslikku mõtlemisviisi.

Tutvustavale osale järgnes abiturientidele oodatuim loeng akadeemik Urmas Varblaselt, kes rääkis majandusteadusest, populismist ja päevakajalisest Brexitist. Ta rõhutas, kui tähtis on olla tegelikult uudistega kursis ning kriitiline informatsiooni otsides. Lõpetuseks andis Soomere ülevaate, milline mõju on kliimamuutustel Eesti tuulistele randadele, ning väitis kindlalt, et Eesti on kliimamuutuste üheks kriitilisemate tagajärgedega asukohaks.

Teaduspäev oli väga huvitav ning igavust tundma ei pidanud keegi. Kõik teemakäsitlused ja vaatepunktid olid mõtlema panevad, silmaringi avardavad ja uudsed.

KOHTUMINE TÕNIS LEPAGA

KRISTO MUNSKI, 11R

Kolmapäeval, 26. septembril külastas meie kooli õpilasi piloot ja ettevõtja Tõnis Lepp. Lisaks piloodiametile on ta nelja firma juht, üheks neist Nordic Aviation Academy OÜ.

Külalise sõnul käis ta meile, suure potentsiaaliga noortele, rääkimas oma kogemustest piloodina ja motiveeris meid elus suuri riske võtma, sest sel moel on parem võimalus saada edukaks ja kindlustada oma tulevikku. Tema arukatele mõtetele lisas omajagu kaalukust ka piloodivorm.

Tõnis Lepa esimeseks mõtteteraks oli see, et tänased noored peaksid kinni haarama kõikvõimalikest teadmistest. Ta põhjendas oma mõtet sellega, et kui koguda 25. eluaastani erinevaid teadmisi ja oskusi, siis on võimalik hiljem ka rohkemate võimaluste – ka elukutsete – vahel valida. Ta ütles, et edasises elus läheb küll järjest raskemaks, aga ka ägedamaks. Külaline soovitas meil oma vead ja lollused siiski lapse- ja nooruspõlves ära teha, sest oli arvamusel, et elus peab kõik ära proovima. Ta soovitas meil valida ükskõik millise elukutse peale piloodi oma, sest piloot olla olevat üsna rutiinne ja pealegi peab õhusõidukit juhtides täielikult reeglitest kinni pidama, eriti siis, kui transporditakse inimesi ühest kohast teise, sest vastutus on sel juhul kõvasti suurem kui kaupa vedades.

KOHTUMINE SIIM PLANGIGA

KAILI KARRO, 10H

Kolmapäeval, 31. oktoobril avanes kümnendikel võimalus kohtuda Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi 91. lennu kasvandiku Siim Plangiga – rallisõitja, programmeerija, ettevõtjaga. Ta rääkis meile lähemalt oma rallisõitja karjäärist ning sellest, kuidas ta jõudis IT ja ettevõtluseni.

Failure almost guaranteed – nende sõnadega iseloomustas ta rallisõitu kui spordiala. Saime teada, et see on raske ning kulukas ala, mis nõuab palju pühendumist ja aega, et jõuda püstitatud eesmärkideni. Masina sõidukiirus rajal oleneb 75% kaardilugejast. Kuigi kiiruskatsed toimuvad üldkasutatavatel teedel, ei soovitanud külaline kellelgi meist sinna auto kiirust katsetama minna, kuna väheste kogemuste korral võivad teeäärsed sügavad kraavid saatuslikuks saada. Lähemalt rääkis ta ka rallisõitja varustusest, auto ehitusest ning võistluste korraldusest. Põgusalt selgitas Siim Plangi rallisõidu tähtsaid termineid, mida edastab sõitjale kaardilugeja: T tähendab trampliini, kohta, millest üle ei näe, V on vasak ning P parem.

Tema esimene suurem saavutus jäi aastasse 2008, kui ta võitis esimese sportralli, Venemaa klassisõidu. Viimasteks suurteks võitudeks jäid üldarvestuses Eesti ja Läti meistritiitel. Plangi viimaseks ralliks oli Saaremaa Rally 2017. aastal, pärast mida otsustas ta oma karjääriga lõpparve teha ning edasi õppima minna IT-d. Vanemad soovisid küll, et poeg läheks ülikooli õigusteadust õppima, kuid sportlane jäi endale kindlaks, lähtudes tõekspidamisest „ Tee seda, mis sinule huvi pakub, mitte seda, mis teiste arvates tundub õige olevat“. 2016. aastal osales ta telesaates „Ajujaht“. Tema enda sõnul puudus nende tiimil oma *start-up*`iga seoses korralik äriplaan ning fookus, kuid lõpptulemusena jõuti oma firmaga Wisemile TOP7 hulka. Tema ülesandeks tiimis oli androidi arendamine. Ülikooli ajal lõi ta ise mobiilirakenduse Rally Tripmeter, mille loomisel kombineeris ta kõik oma teadmised ja oskused nii rallisõidust kui IT-st. Rakendus on abiks nii rallisõitjatele kui kaardilugejatele.

VALIKAINETE NÄDAL

ESMAABI

KAIDI RAUP, 11R

Valikaine „Esmaabi" toimus viiel päeval, millest kolm viis läbi Tartu kiirabiarst Karin Kaigas ning kahte juhendas bioloogiaõpetaja Marika Karden-Raud. Kursuses osalesid 11. ja 12. klasside õpilased.

Valikaine esimesel päeval tutvusime huvitavate näidete varal esmaabi põhitõdedega, teisel päeval saime teadmisi ravimtaimede korjamise ja kasutamise kohta. Grupiti külastasime ka erinevaid Võru linna apteeke, et nende ravimtaimede valikuga tutvuda, ja koostasime ravimtaimeteemalised lauamängud. Kolmas päev oli taas esmaabi päralt – harjutasime ka verejooksu peatamist, kolmnurkrättidega lahase tegemist ja käitumist põletuse korral. Seejärel mängisime läbi erinevaid situatsioone, kus pidime aitama nii autoavariis vigastatuid, põletushaavadega kannatanuid kui alajahtumistunnustega inimesi. Neljandal päeval koostasime teisipäeval saadud teadmiste põhjal koduapteegi ravimtaimede loetelu, millesse kuulusid põhiliselt külmetusvastased ravimtaimed. Sellel päeval valmistasime ka kummeli- ja pärnaõieseepi. Viimasel päeval rääkis Karin Kaigas meile elustamisest, mida saime kõik praktikas ka proovida nii imiku, väikelapse kui ka täiskasvanu nukk-mannekeenil.





Valikaine lõppes arvestustööga, mille kõik edukalt sooritasid. Lisaks vajalikele teadmistele ja praktilistele oskustele said kõik arvestuse sooritanud õpilased tunnistuse, mis kehtib ka autokoolis – eks seegi olnud hea põhjus just selle valikaine valimiseks.

LUMELAAGER SOOMES

KARL SEBASTIAN DREMLJUGA, 11R

16.–28. novembrini toimus Võru Suusaklubi noortel valikaine raames lumelaager Soomes Lapimaal, juhendajaks klubi treener Asko Saarepuu.

Valikaine põhieesmärgiks oli suusakilomeetrite kogumine algavaks võistlushooajaks. Treenisime kaks korda päevas ja puhkepäevi oli meil vaid üks. Plaani koostas meile treener Asko, aga suuski määrisime enamasti ise. Elasime kuuekohalistes puitmajades, mida Soomes kutsutakse *mökki*'deks. Süüa valmistas meile põhiliselt Asko ema Hille Saarepuu ning abis oli ka treeneri elukaaslane Kristiine.

Üks huvitavamaid asju, mida ma teada sain, oli see, et ka Lapimaal võib lumest puudus olla. Meie kohale jõudes oli Taivalkoskis sõidukõlblik ainult 1,4-kilomeetrine kunstlumering ning looduslikust lumest võis vaid unistada. Õnneks läks ilm järjest külmemaks ning suusakeskus sai lumekahurid tööle panna. Laagri jooksul tekkis meil võimalus ka enne Ruka maailmakarika etappi ise sealsetele raskema profiiliga radadele treenima minna ning lõpuks ka pealtvaatajatena võistlustele kaasa elada. Maailma parimate sportlaste, ka olümpiavõitjate nägemine andis väga palju motivatsiooni juurde, et ka ise sama kaugele jõuda. Mõistsin, mida pean enda tehnika ja tulemuste parandamiseks veel tegema.

Sain suurepärase ülevaate oma hetke vormist ning üldisest arengust, võrreldes eelmise aasta lumelaagriga. Jäin valikainega väga rahule, vaatamata asjaolule, et looduslikku lund nägime Lapimaa kohta väga vähe.

GOLDBERGI MASINA EHITAMINE

JOOSEP KOIDO, 11R

Goldbergi masinat soovis seekord ehitada 14 õpilast, enamik neist 12. klassidest. Esmaspäev oli ainesse sissejuhatuseks, saime rohkem teada Rube Goldbergist, kelle tööd me järgnevatel päevadel oma loominguga jäljendasime. Töö toimus paarides, esialgu tuli paika panna edasine tegutsemise plaan. Järgneval kahel päeval nokitsesid kõik oma masinate kallal ning tundus, et need hakkasid juba valmis saama, kuid põhiliselt teibiga seina külge kinnitatud ehitistel oli kombeks ööga paigast vajuda ning seega





järgnesid uuel hommikul masina taaskinnitustööd. Neljapäeval olid ligi pooltel õpilastest masinad enam-vähem töökorras ja nad said alustada nende ülesfilmimisega. Reedel tehti viimased võtted ning kõik masinad said jäädvustatud. Videoklipid saadeti Otto Kitsikule, kes tegeles videote töötlemisega. Nagu ikka, lõppes töö enda järelt koristamisega, õpetaja Reet tänas ja kostitas kõiki kommiga.

Goldbergi masina ehitamine oli huvitav ja kohati palju keerulisem, kui olin arvanud. Aeg-ajalt oli juba ehitatu korduv taasloomine ärritav, kuid rahulolu, mis lõpptulemust nähes kaasnes, oli kogu vaeva väärt. Kokkuvõttes oli valikkursus väga tore ja arendav ning soovitan seda kõigile, eriti neile, kellele meeldib asjade kallal nokitseda.

INGLISE KEEL JA KULTUUR FILMIS

LAURA MARIA KASAK, 11H

Valikaine algas vestlusega meie lemmikfilmidest ja nendest postrite valmistamisega. Lisaks vaatasime õpetaja Eve Undi valikul koos mitut filmi ja arutlesime nende üle.

Esimeseks filmiks oli "Educating Rita", millele pidime ise sobiva lõpu välja mõtlema. Arutasime teemal "Miks olla haritud?" ning jagasime oma mõtteid rühmades. Püüdsime nähtud filmi kirjeldada ja lahti mõtestada omadussõnade abil ning kirjutasime lõpuks ka kokkuvõtva ülevaate. Kolmapäevaseks ülesandeks tuli meil mõtteid koguda multikultuursuse teemal ja leida selle nähtuse plusse ja miinuseid. Vaatasime filmi "Untouchables", vestlesime paaristööna nähtu üle ja analüüsisime seda. Youtube'ist vaatasime filmi režissööridega tehtud intervjuud, kirjutasime individuaalselt filmiülevaate ja tegime taas postri.

Veel rääkisime religioonist: tegime ettekandeid ja vaatasime filmi "Dead Poets Society". Filmi käigus üleskirjutatud haridusteemaliste ja elu eesmärgistamisega seotud lausetest trükkisime välja väiksed sedelid ja lõpetasime sellega meie stendi koostamise.

Valikainenädalasse jäi ka esmaspäevaõhtune kohtumine Briti sõdurite ja suursaadikuga ning ühine teepidu. Neljapäevase lühema õppepäeva põhjuseks oli aga kultuurimajas Kannel toimunud teaduskonverents.

Kursus oli mõtlemapanev ja õpetlik, andes meile mõista, kui tähtis on tegelikult olla haritud ja kui palju see elus edasi viib, ning samuti ka seda, kuidas olenemata füüsilisest tervisest või nahavärvist võib inimeste vahel olla imeline sõprus. Mõistsime ka seda, kuidas erinevad inimesed probleeme erinevalt käsitlevad.

FOTOGRAAFIA

REGINA FLUSS, 11H

Minu esimese perioodi valikaineks oli fotograafia, mille raames sain juurde palju uusi teadmisi nii fotograafia kui ka fotograafi töö kohta. Aine õpetajateks ja juhendajateks olid fotograafid Hanna Odras ja Saara-Nette Tõugjas.

Esimesel päeval tegime selgeks oma eesmärgid fotograafia tasandil ning mõtestasime lahti erinevad terminid, mida piltide tegemise puhul kindlasti vaja läheb. Kahel esimesel päeval tegelesimegi rohkem fotograafia teoreetilisema osaga ning praktiseerisime õpitut, tehes selgeks, mida on vaja hea foto tegemiseks. Niisiis, põhilised kolm sätet, mida pildistamisel silmas tuleb pidada, on ISO, säriaeg ning ava, mis üldises mõttes muudavad pilti kas heledamaks või tumedamaks. Meie õpetajad Hanna ja Saara tuletasid pidevalt meelde, et targem on teha heledam pilt, sest tumedust saab hiljem töötlusel muuta, valgust juurde panna aga mitte. Tutvusime erinevate tehnikatega, mille abil pilte liikuvamaks ja huvitavamaks muuta. Pildi tegemiseks võib näiteks kasutada kolmikseadust, taustal leiduvaid diagonaale või läbi esemete/objektide pildistamist, tekitades pildile ääriseid.



Kolmapäeval ootas meid ees kahetunnine praktiline töö, mis seisnes fotograafi töö imiteerimises. Meie ülesandeks oli saada vähemalt kümme pilti: viis neist teemal „Võru linna mustrid" ning ülejäänud portreed. Suurimaks väljakutseks oli tänaval inimestelt pildistamise jaoks loa küsimine. Minul isiklikult polnud sellega eriti probleeme, küll aga oli nii mõnigi teine õpilane saanud ka eitavaid vastuseid.



Neljapäeval ja reedel valisime eelmisel päeval tehtud piltidest kümme parimat ning töötlesime neid programmis Lightroom, et lisada fotodele natuke rohkem värvi ja kontrasti. Kuna tehtud töödest pidi valmima ka näitus, siis reedel valis igaüks mõlemast teemast pildi, mille riputasime kooli koridoride klaasustele. Viimase päeva lõpuks tegime mõned ühispildid, mille puhul pidime gruppide seadmisega ise hakkama saama, toetudes nädala jooksul õpitule.

PRAKTILISED LÄBIRÄÄKIMISED

LIINA VEISVEER, 11H

Valikaine „Praktilised läbirääkimisoskused“ juhendaks oli Georg Merilo, 15-aastase staažiga koolitaja, keda võib nimetada tippläbirääkimiste kogemusega eksperdiks. Ta on ka kutseühingu Läbirääkijate Gild asutajaliige. Valikaine jooksul tutvustas ta meile läbirääkimiste põhitõdesid ning me saime ka ise mitmes simulatsioonis kätt proovida. Reedel toimus kursuse n-ö viimane sõnalahing, kus läbi rääkima asusid õpilastest reamehed ja Võrumaa täiskasvanutest kindralid. Seda võisid jälgida ka pealtvaatajad, kes said aimu, mis tehnikat kasutavad kogenud väitlejad ja milliste nippidega vastavad neile värskelt õpitud teadmistega koolinoored.



Paljud inimesed on väärarvamusel, justkui tähendaksid läbirääkimised kompromissile jõudmist, kuid tegelikkuses on eesmärgiks jõuda konsensusele. Läbirääkimistega pole mõeldud seda, et kogu aeg peaks keegi rääkima. Selles sõnas ei ole rõhk mitte sõnal „rääkimine“, vaid „läbi“. Palju olulisemaks osutuvad teinekord hoopis läbivaikimine ja läbimõtlemine. Läbirääkimistele saabudes tuleb jätta maha oma ego ning kaasa haarata altruism. On veel mitmeid põhimõtteid, mis on läbirääkimistel elulise tähtsusega, kuid nende teadasaamiseks tuleb ise minna Merilo kursusele.

Läbirääkimisoskus on miski, mida läheb meil kõigil vaja. Seda saame kasutada iga päev, ka tavaolukordades suhtlemisel. On üsna tõenäoline, et sellelt kursuselt saadud oskuste ja teadmiste



rakendamine hoiab ära asjatuid nägelusi ja kanakitkumisi. Kindlasti soovitan seda valikainet kõigile neile, kes tahaksid teistega paremini koostööd teha.

KÕNE- JA VÄLJENDUSKUNST

RAINER TAMM, 11L

Valikaine „Kõne-ja väljenduskunst“ juhendajaks oli väga särav, energiline ja positiivse suhtumisega mees Heino Pall. Ta nakatas meid kõiki oma rõõmsameelsusega, muutes kinnised ja pisut tõrksad eestlased lõbusaks ning avatuks. Heino Pall oskas meid kõiki naeratama panna, ka neid, kel ehk öösel unetunde napiks jäi. Tunnid toimusid kas aulas või ruumis 027, olenevalt aula kasutusvõimalusest.

Päevad algasid kell 9.00 nii võimlemis- kui ka hääleharjutustega, mis andsid energiat, jaksu, positiivsust ja avatud mõtteid terveks päevaks. Selles valikaines osales kolm poissi ja kümme tüdrukut, enamik humanitaarsuuna klassidest. Esimesel kahel päeval oli rohkem teooriat ja istumist, kuid järgmistel päevadel oli tegevust kas laval või mõnda mängu mängides palju. Näiteks mängisime mängu, kus kaks inimest võtsid kaardipakist juhusliku kaardi ning seejärel näitasid seda üksteisele. Nad pidid minema klassi ette ja etendama mingisugust olukorda, mille põhjal saaksid vaatajad järeldada, kummal on suurema võimuga kaart. Seda mängides said kõik valikaines osalejad vajaliku päevase naerukoguse õige ruttu kätte. Tundide lõppedes võtsime päeval tehtu kokku ning analüüsisime seda koos. Neljapäeval esitasime kõik vabalt valitud luuletust klassi ees. Esituse lõpus mõtisklesime, mida tahtis autor oma luuletusega edasi anda. Reedel esitasime laval kõne, mille teemaks oli „Miski, mis mulle meeldib”. Kaasõpilased jälgisid laval esinejat ning andsid hiljem talle esinemise kohta tagasisidet. Kõik kõned olid väga huvitavad ja hästi esitatud. Viimase päeva lõpetasime ringis, viskasime üksteisele palli ja meenutasime, mida olime selle nädalaga teada saanud ja õppinud.

Valikaine „Kõne- ja väljenduskunst” andis mulle uusi huvitavaid teadmisi inimeses peituva energia, suhtluse, distantsitsoonide (intiimtsoon, personaalne tsoon, respektitsoon, publikutsoon) ja suhtlustasandite (lapse tasand, täiskasvanu tasand, lapsevanema tasand) kohta. See valikaine õpetas mind tähele panema inimeste kehakeelt ning selle üle mõtlema; tunnetama oma häält ja tundma seda mõjutavaid tegureid; andis teadmisi, kuidas end ette valmistada kõneks või mõneks muuks esituseks; võtma enda jaoks iga päev aega, et teha nii hääle- kui ka võimlemisharjutusi. Veel õpetas see valikaine mind olema positiivsem ning avatum. Kokkuvõtvad sõnad selle valikaine iseloomustamiseks oleksid rõõm, positiivsus, tahe, julgus, eneseületamine, märkamine, austus ja jagamine. Valikaine „Kõne- ja väljenduskunst” on inimese hinge hariv ja loovat mõtlemist arendav, seega soovitan seda julgelt kõigile.

MAAILMA USUNDID JA EESTI USULINE MAASTIK

KEISSY KURG, 11R

Nimetatud valikkursus oli avatud ainult reaal- ja loodusklassi õpilastele, kuna humanitaarsuunas on usundiõpetus juba õppekavas sees. Kursuse juhendajaks oli Merit Süving. Kursuse eesmärgiks oli arendada tolerantsust ja sallivust, tutvustada erinevaid religioone, näidata nende mitmekesisust maailmas ning kõige selle läbi õpilase silmaringi laiendada. Kursus põhines loengutel, mis olid näitestatud rohke pildimaterjaliga. Paralleelselt toimus arutelu, mis õhutas õpilasi diskuteerima religioossetel teemadel, küsimusi küsima, kaasa mõtlema ja ka vaidlema. Nädala jooksul räägiti religioonidest ja usulistest liikumistest, nagu judaism, islam, budism, hinduism, Jehoova tunnistajad, kristlus, taoism, šintoism, sikhism, bahai jne. Lisaks külastasime ühiselt Võru linna kahte kirikut – luteri ja õigeusu kirikut. Saime küsida preestritelt nädala jooksul tekkinud küsimusi ning näha täpsemalt, kuidas toimib kirikukell ja mida

hõlmab organisti töö. Ühel päeval tutvusime Piibli ja Koraani sisuga, lugedes sealt kõnekamaid kohti.

Kursuse tulemusena teavad seal osalenud nüüd Eestis levinumaid konfessioone, usulisi rühmitusi ja religioone; tunnevad erinevaid religioone ja nende sümboleid; oskavad ära tunda ja seostada, kes olid Buddha, Jeesus, Muhamed, Lao-zi jne. Nad oskavad sõnastada oma maailmavaate põhijooni ning neid tõekspidamisi võrrelda käsitletud usundite ja konfessioonide omadega. Edaspidi suhtutakse erinevatesse tõekspidamistesse arvatavasti lugupidavamalt ja sallivamalt, kuid vajadusel ka kriitiliselt. Lisaks suurenes kõigis huvi teistsuguste ning uudsete tõekspidamiste vastu.

NORRA RAHVAS JA KULTUUR

LAURA EIMRE, 11H

Kursuse „Norra rahvas ja kultuur“ juhendajaks oli Piret Kullerkupp, kes on elanud ja õppinud Norras. Ükski koos veedetud tund ei olnud igav, sest juhendaja huvi Norra vastu kandus üle ka õpilastele.

Norra on tuntud viikingite poolest ja selle teemaga meie valikkursus ka algas. Rääkisime lähemalt viikingite elust, ruunidest, tutvusime teosega „Vanem Edda“ ning saime rohkem teada ka Põhjala jumalatest ja kuulsatest norrakatest, nagu Thor Heyerdal. Norra puhul ei saa mööda minna ka selle maa lummavast loodusest. Vaatasime mitmeid videoklippe, mis tekitas ilmselt paljudes soovi kotid kokku pakkida ja Norra poole teele asuda.

Iga päev keskendusime vähemalt ühe tunni ka norra keelele. Kuigi keelel on oma reeglid ja nipid, oskasime kõik kursuse lõpuks küll mitte perfektselt, kuid siiski arusaadavalt rääkida. Juba pärast paari keeletundi suutsime end norra keeles tutvustada ja isegi paar küsimust esitada.

Kursuse jooksul saime teada võimalustest, kuidas Norrasse õppima saada. Hea võimalus selleks on rahvaülikool ning neid leidub Norras 80. Koolides saab õppida erinevaid erialasid. Kuigi paljud õppekavad on norrakeelsed, on koolid arvestanud ka välismaalastega ning seal õpetatakse neile norra keelt. Õppeperiood kestab aasta aega ja sellepärast on need koolid ka hea valik noortele, kes veel ei tea, mida edasi õppida, sest neil on võimalus lühikest aega tegeleda ühe valdkonnaga ning otsustada, kas see on neile sobilik.

Valikaine suutis minus huvi Norra vastu suurendada. Kindlasti pakuks see huvi kõigile neile, kel juba huvi selle maagilise põhjamaa vastu olemas, aga oleks äärmiselt huvitav ka kõigile teistele kas või silmaringi avardamise mõttes.

RAHVATANTSUNÄDAL

HENRI HELEKIVI, 11R

Esimest korda oli Võru Gümnaasiumi valikainenädala raames võimalik osaleda kursusel „Rahvatants“. Ootuspäraselt „valisid“ selle tantsurühma Hopser liikmed, kursust juhendas Anne Tolk.

Tantsurühma liikmete jaoks algas valikainenädal juba sellele eelneval nädalavahetusel, 16.-17. novembril, mil koos Miina Härma Gümnaasiumi rahvatantsurühmaga Härmatis osaleti Tartus ühises tantsulaagris. Eesmärgiks oli õppida suvise tantsupeo tantse. Karel Vähi abiga said tantsijad pika pusimise peale tantsude põhiliigutused ja liikumised ka selgeks. Hoolsalt harjutati tantse, nagu „Oma õnne sepad“, „Pihlapuu“, „Sõlesepad“ – ja muidugi „Tuljakut“. Mõlema kooli õpilased veetsid mõnusalt aega ka trennidest vabal ajal ja õhtul: toimus uute liikmete vastuvõtt, koolidevaheline väike teatevõistlus, mängiti huvitavaid mänge.

Valikainete nädala esmaspäeval jätkati Võru Kandles rahvatantsuga. Järgnevate päevade jooksul lihviti liikumist, vaadati videoid, analüüsiti ja parandati vigu. Nädal oli pingeline ja väsitav nii füüsiliselt kui vaimselt. Hea uudis oli see, et tänu tantsulaagrile saime reedese päeva vabaks ja puhata.

PSÜHHOLOOGIA

HANNA VISNAPUU, 11H

Psühholoogiakursusel osales üheksa õpilast 11. ja 12. klassidest. Kursuse juhendajaks oli Kadri Raag. Nädala jooksul rääkisime ja arutlesime paljudel huvitavatel teemadel, tegime katseid ja vaatasime videoid. Iga teema lõpus toimus tunnikontroll Kahootis, mille tarbeks pidime ka ise küsimusi välja mõtlema. Sain teada, et on olemas kahte sorti söömishäireid: buliimia ja anoreksia. Nende erinevus seisneb selles, et anoreksia all kannatavad inimesed valivad väga, mida söövad ja kui palju söövad, buliimia all kannatavad inimesed tarbivad aga suuri toidukoguseid, mille nad söövad ära lühikese aja jooksul. Buliimia all kannatavad inimesed on sageli normaalkaalus. Samuti sain teada, et ärevushäired on kõige levinumad psüühikahäired, mida esineb väga paljudel inimestel erineval kujul.

Kõik käsitletavad teemad olid väga huvitavad ja asjakohased, lisaks valitses kursusel meeldiv ja sundimatu õhkkond, õpetaja sõbralikkus ja avatus meelitas meidki kaasa rääkima, juurde küsima ja oma arvamust avaldama.











VAATA ROHKEM PILTE SIIT!

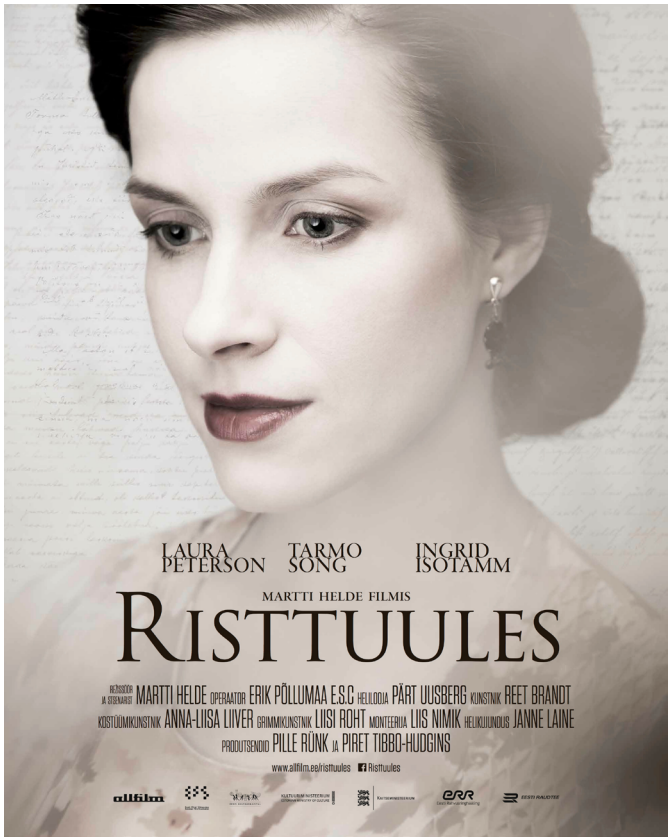








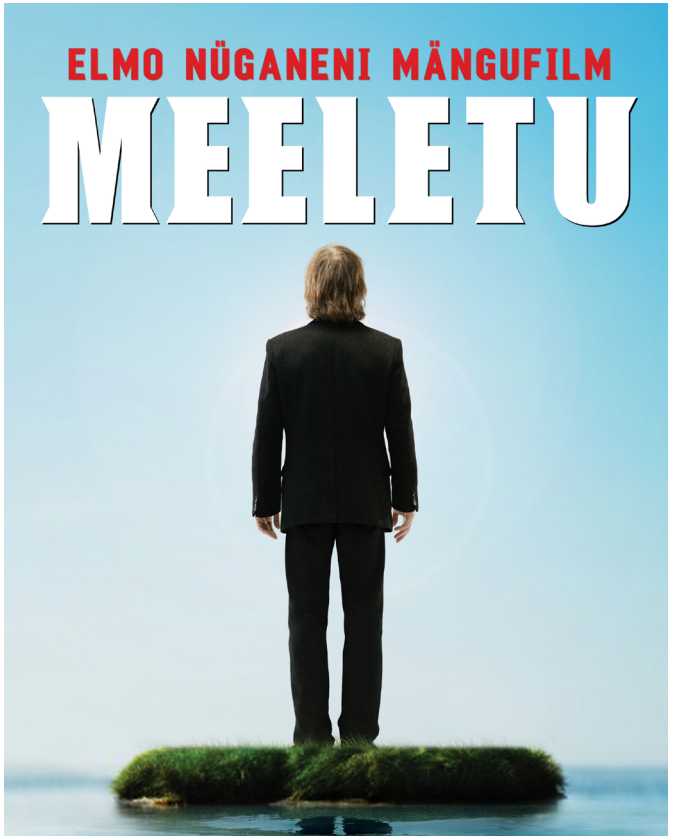
FILMISOOVITUSED



RISTTUULES

ANNELY HINDRIKSON

See on lummavalt valus, sügavalt puudutav, suurepärase filmikeelega meisterlikult jutustatud lugu, mille seob tervikuks Pärt Uusbergi muusika. Filmi vaadates võid mingil hetkel kujutleda end ajatolmusele pööningule, süles kulunud servade ja paksude papist lehtedega rohmakas album, ainult et fotod selles on kolmemõõtmelised. Ja väljas puhub tuul…



MEELETU

MARIKA KARDEN-RAUD

40-aastane ettevõtja Toomas (Rain Simmul) otsustab teha elus aastase pausi – jätta abikaasa ja äripartnerid sinnapaika ning asuda üksi, ilma elektri ja telefonita metsa elama. Uus elufilosoofia, viirastuvad kaunitarid ja värvikad külaelanikud on vaid osa uutest kogemustest, mis tal ees seisavad. Ühel hetkel tuleb aga ootamatu pööre... või nagu režissöör Elmo Nüganen ütleb: "Lugu sellest, kuidas Toomas ei tahtnud olla enam ärimees, aga temast sai suurärimees".

HELEN KOROL

Esiteks: maale ära minek on igati mõistlik otsus. Vaata filmi, kui ei usu. Teiseks: inimesi on ikka igasuguseid. Vaata filmi, kui ei usu. Kolmandaks: loll saab kirikus ka peksa. Vaata filmi, kui ei usu. Neljandaks: usu ja siis on. Vaata filmi, kui usu. Viiendaks: armastus võidab kõik. Vaata filmi, kui ei usu.

SIIN ME OLEME

KRISTA KÕLLI-RAUD

Kenal suvepäeval veereb ühe Muhumaa rahuliku talu õuele väike sapakas, kust ilmub väga kummaline seltskond: võimukas proua, tuhvlialusest kiitsakas abikaasa ning salapärane punapäine kaunitar. Rahulikust puhkusest kujuneb meeletu sündmuste virvarr.

VERONIKA POPOVA

Seda filmi võib korduvalt uuesti vaadata ja ära ei tüdine! Minu lemmikud olid loomulikult suurepärased Ervin Abel ja Lia Laats.



Vahva on see, et filmist on pärit lööklaused, mida kasutatakse siiani, näiteks “Ikkagi inimene!”, “Ütle talle, et me oleme Tallinnast! Ütle talle, et me maksame!”, “John, lase vesi välja! (Autol, loll!)”.

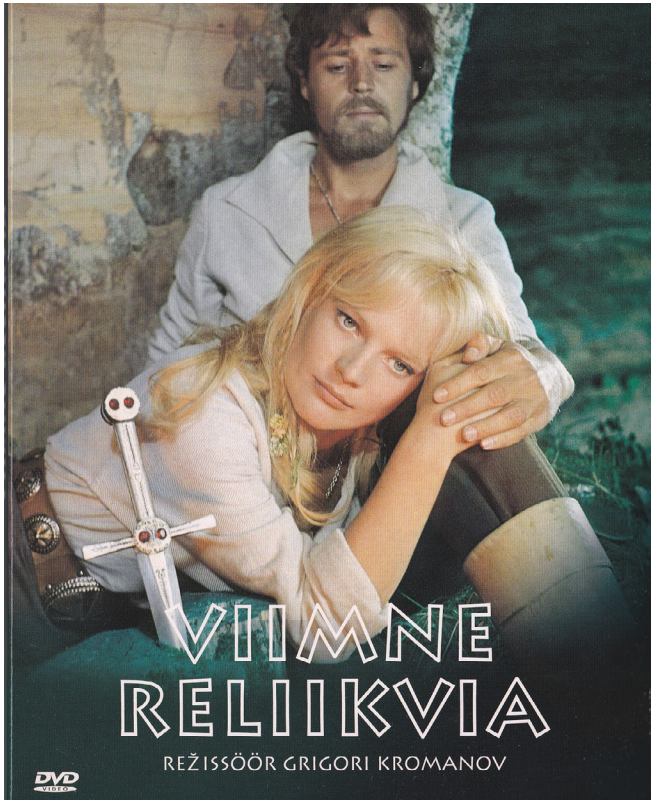
VIIMNE RELIIKVIA

ANNE-LY KÜTT

Kommentaarid on liigsed... üks Eesti filmiajaloo parimaid filme mu arust.

ANNE TOLK

Sealt leiab igaks elujuhtumiks oma lause. Küllap on need enamikul inimestel peas: “meil lobisemise eest palka ei maksta”, “kohe näha, et vanad sõbrad” ja palju teisigi. Võiksin vist seda filmi mahakeeratud heliga vaadata, nii et tean ikkagi, mida räägitakse.





MANDARIINID

HEINO PALL

Filmis on käsitletud inimeseks olemist, selle kõige õilsamas tähenduses. Tähtis pole rahvus, vaid ka oskus jääda keerulistes olukordades inimeseks. Austus, sõprus, vendlus...

HUKKUNUD ALPINISTI HOTELL

EVE UNT

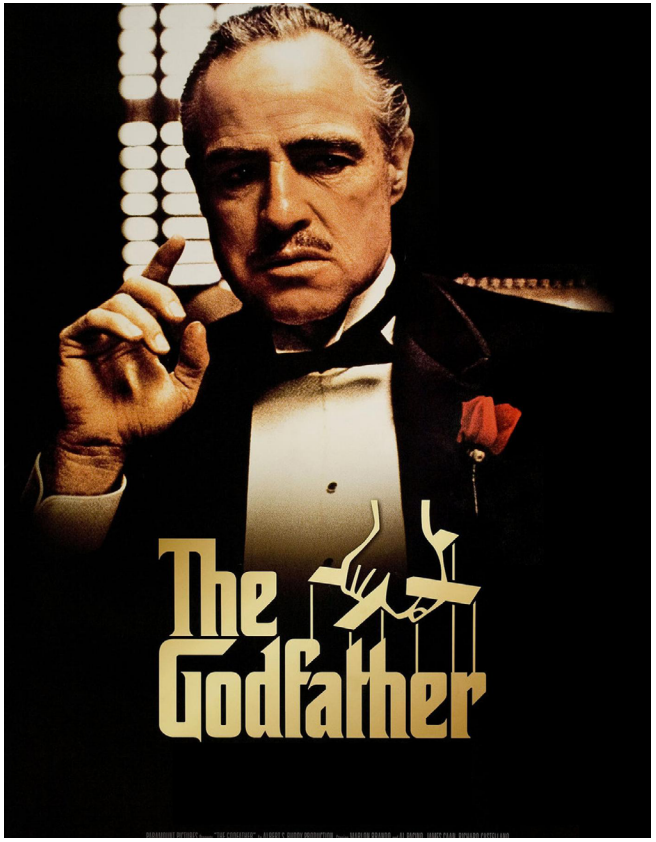
Põhineb Arkadi ja Boriss Strugatski samanimelisel ulmeromaanil, mille keskmes on küsimus, mis juhtub, kui ratsionaalne mõistus kohtub üleloomulikuga. See oli tollel ajal täiesti teistsugune film nii oma süžeelt, muusikalt, kostüümide poolest, tantsuseadetelt kui ka toimumispaigalt, milleks olid küll Kasahstani mäed, kuid nägid välja nagu Alpid. See film on vist ka ainuke ulmesugemetega film, mis mulle tõeliselt meeldis siis ja meeldib ka praegu. Filmi süžee on tegelikult väga ühiskonnakriitiline, mis pani tollel ajal imestama, kuidas see üldse filmikomiteest läbi lasti, ja samal ajal ka vaimustuma.

BRILJANTKÄSI

HELEN KOROL

Juri Nikuliniga peaosas. Klassika, aga mitte seepärast ei meeldi see mulle. Komöödia, aga ka mitte seepärast ei meeldi see mulle. Mulle meeldib hoopiski vaadata oma vanemat venda seda filmi vaatamas. Millise innuga võib ühele filmile kaasa elada! Kui südamest võib naerda! Kui peensusteni võib üht filmi peast teada! Midagi peab selles järelikult olema... Vaata filmi, kui ei usu.





RISTIISA

KRISTA KÕLLI-RAUD

Film on ühe maffiapealiku ja tema perekonna lugu. Don Vito Corleone on perekonnapea, kes on kolinud Itaaliast Ameerikasse New Yorki. Tegevus toimub teise maailmasõja järgses Ameerikas. Film tutvustabki selleaegset Ameerika maffiaelu, kus erinevate maffiaklannide vahel on kogu New York ära jaotatud, ning näitab perekondade omavahelisi suhteid.

AMADEUS

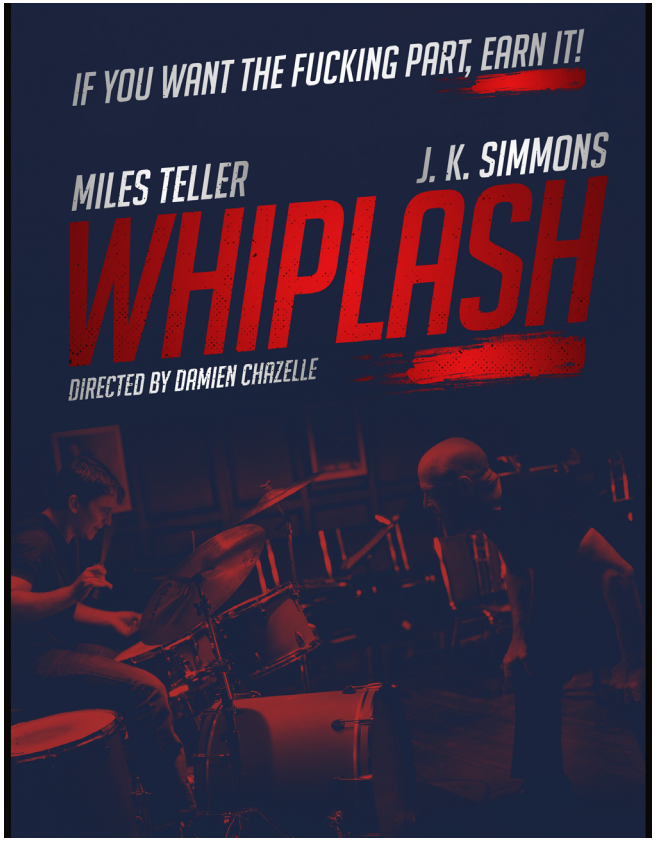
SILJA OTSAR

Kaheksa Oscariga pärjatud muusikafilm geniaalse Mozarti vastasseisust ajastu ja oludega.

WHIPLASH

ANDRI TALLO

Ambitsioonikas noor džässtrummar Andrew Neyman õpib mainekas konservatooriumis sooviga olla parimatest parim. Terence Fletcher on pedagoog, kes on tuntud nii oma akadeemilise võimekuse kui ka tooreste meetodite poolest. Andrew püüdlus saavutada täiuslikkus eskaleerub märkamatult kinnisideeks ja halastamatu õpetaja viib poisi murdumise äärele.





GREEN BOOK

KARMO KURVITS

Kui viimasel ajal esineb filmides järjest enam absurdsust või raevukat keelt, siis minu lemmikfilm "Roheline raamat" on läbi ja lõhki heatahtlik film. Tegemist on tõsielulise 1960ndaid peegeldava looga, mis põhineb kahe küllaltki erineva inimese ühisel teekonnal. See lugu on järjekordne tõestus, et ka haritud snoob ja lihtsakoeline autojuht saavad olla sõbrad, kui on tahet, avatust ja mõistmist. Üllatuslikult on selle filmiga seotud ka üks eestlane, kes on filmis esinenud tšellomängija prototüüp. See fakt tõstab filmi väärtust veelgi.

Võru Gümnaasiumi 2018/2019. õa ajaplaan

	E	T	K	N	R	L	P	E	T	K	N	R	L	P	E	T	K	N	R	L	P	E	T	K	N	R	L	P	E	T	K	N	R	L	P	E	T
Märts					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
Aprill	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30							
Mai			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
Juuni						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
Juuli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
August				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			

Nädalavahetus
Vaheaeg, riigipüha
Valikkursuste nädal
Arvestuste nädal
Järelarvestused

Õppenõukogud

6.12.18, 21.03.19, 18.04.19, 6.06.19, 19.06.19

* Jooksvate hinnete põhjal välja pandud kursusehinnete järele-/ümbervastamine toimub hinde teatamise hetkest 10 tööpäeva jooksul (arvestuste nädalal ja valikainete nädalal).

* Arvestuse põhjal välja pandud kursusehinde järele-/ümbervastamine toimub selleks ettenähtud järelarvestuste aegadel.

* 12. klassi õpilastel lõpeb III periood 17.04.19, järelarvestuste nädalat ei toimu. Täiendav õppetöö kestab kuni 5.06.2019.

Õppeperioodid

I periood: 1.09-25.11.18
II periood: 26.11.18-10.03.19
III periood: 11.03-11.06.19*

Arvestused

20.-24.05.19

Valikkursused

27.-31.05.19

Koolivaheajad

22.-28.04.19 (va 12. kl)
12.06-31.08.19

12. klasside lõpueksamid

eesti keel (kirjalik) - 22.04.19
inglise keel (kirjalik) - 6.05.19
inglise keel (suuline) - 7.-10.05.19
matemaatika (kirjalik) - 24.05.19
koolieksam - 3.06.19

Hinnete teatamine
(tavaline koolipäev)

17.04 (12. kl III perioodi ja KA hinded)
17.05, 29.05 (arvestused), 31.05 (valikkursused)

Hinnete teatamine perioodi keskel
(kaks kursust perioodis) (tavaline koolipäev)

5.10, 11.01, 12.04

Järelarvestused*
(tavalised koolipäevad, v.a 12.-18.06)

26.-30.11.18, 11.-15.03.19, 30.05-5.06.19 (10.-11. kl)
12.-18.06 (täiendav õppetöö*)

Järelarvestuste hinnete teatamine

12.12, 20.03, 19.06

Olulisemad üritused (vt lisaks kooli üldtööplaani):

22.03. Kagu-Eesti riigigümnaasiumide kevadball
17.04. 12. kl tutipäev (kõik tunnid toimuvad)
18.04. 12. kl viimase koolikella aktus (10.-11. kl tunnid toimuvad)
7.05. parimate õpilaste ja nende juhendajate vastuvõtt (kl 18.00)
3.06. ohutuspäev (10.-11. kl õpilastele)
6.06. spordipäev (10.-11. kl õpilastele)
7.06. klassiekskursioonid (10.-11. kl õpilastele)
10.06. osaluskohvik ja piknik (10.-11. kl õpilastele)
11.06. õppeaasta lõpuaktus (10.-11. kl õpilastele)
21.06. 12. kl lõpuaktus (kell 12.00 kooli siseõues)

11. klasside UPT

4.04 - töö teise versiooni esitamine õppejuhile
aprillikuu - eelkaitsmine
maikuu - lõpliku töö esitamine kaitsmiseks
juunikuu algus - retsensiooni esitamine, kaitsmine

DICTUM FACTUM

Toimetus ootab pilte ja kaastöid aadressil:
andri.tallo@voru.edu.ee
Väljaandja: Võru Gümnaasium
Seminari tn 1, 65608 Võru
Tel 5898 5104
Ajalehe järgmine number ilmub sügisel.

